

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta pedagogická
Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou

Vypracovala: Jitka Procházková
Vedoucí práce: Mgr. Eva Svobodová

České Budějovice 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 31. března 2014

Jitka Procházková

Dovoluji si poděkovat paní Mgr. Evě Svobodové za odborné vedení a za cenné rady při zpracování bakalářské práce.

ABSTRAKT

PROCHÁZKOVÁ, J. *Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou*. Bakalářská práce. České Budějovice: Pedagogická fakulta Jihočeská univerzita České Budějovice, 2014. 74 s.

Tématem bakalářské práce je „Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou“. Teoretická část obsahuje vymezení pojmu spolupráce, její druhy a propojenost na závazné dokumenty státní i školní úrovně předškolního vzdělávání. Nastiňuje vývoj této spolupráce a popisuje její konkrétní možnosti. Zabývá se oblastmi rozvoje vztahů mezi rodinou a mateřskou školou, budováním partnerství a vzájemnou efektivní komunikací. Praktická část se zabývá rozvojem této spolupráce v konkrétní mateřské škole. Dále praktickou část tvoří dotazníková explorace, ve které rodiče odpovídali na otázky týkající se vzájemné spolupráce.

Klíčová slova: spolupráce, závazné dokumenty, předškolní vzdělávání, rodina, mateřská škola, partnerství, efektivní komunikace

ABSTRACT

PROCHÁZKOVÁ, J. *Cooperation between family and nursery school*. Bachelor project. České Budějovice: Faculty of education University of South Bohemia in České Budějovice, 2014. 74 p.

The theme of the Bachelor project is “Cooperation between the family and the nursery school“. The theoretical part specifies the concept of cooperation, its types and relation to binding documents of both the state and the school level of preschool education. It outlines development of the cooperation and describes its specific possibilities. It deals with development of relations between the family and the nursery school, partnership building and effective mutual communication. The practical part deals with development of the cooperation in a particular nursery school. The practical part consists of questionnaire exploration in which parents responded to questions concerning the mutual cooperation.

Key words: cooperation, binding documents, preschool education, family, nursery school, partnership, effective cooperation

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1.0 SPOLUPRÁCE MEZI RODINOU A MATEŘSKOU ŠKOLOU	9
1.1 Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou v dokumentech pro předškolní vzdělávání.....	10
1.2 Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou v dokumentech mateřské školy..	11
1.3 Vývoj spolupráce školy a rodiny	12
1.4 Možnosti spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou	13
1.5 Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou v praxi	15
1.5.1 Situace a projevy rodičů, které mohou nastat a vyžadují větší míru spolupráce	16
1.5.2 Pravidla pro spolupráci s rodinou.....	17
2.0 POJEM PARTNERSTVÍ.....	19
3.0 KOMUNIKACE MEZI RODINOU A MATEŘSKOU ŠKOLOU	21
3.1 Komunikace mateřské školy s rodiči v praxi.....	21
3.1.1 První setkání.....	22
3.2 Principy efektivní komunikace.....	23
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	25
4.0 ROZVÍJENÍ SPOLUPRÁCE S RODIČI V MŠ ANGELA KANČEVA 2628, TÁBOR.....	25
4.1 Spolupráce s rodinou v našem ŠVP PV.....	26
5.0 ZÁMĚR PRŮZKUMU	29
5.1 Cíl průzkumu	29
5.2 Stanovené předpoklady.....	29
5.3 Subjekty zkoumání	30
5.4 Metody průzkumu.....	31
5.5 Postup průzkumu	32

5.6 Charakteristika vzorku	33
6.0 INTERPRETACE PRŮZKUMU	34
6.1 Vyhodnocení dotazníku pro rodiče	35
6.2 Ověření stanovených předpokladů	58
6.3 Vyhodnocení dotazníkové explorace	65
6.4 Závěry pro pedagogickou praxi.....	66
7.0 ZÁVĚR	69
POUŽITÁ LITERATURA.....	71
SEZNAM PŘÍLOH	74

ÚVOD

Pro svoji bakalářskou práci jsem si zvolila téma: „Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou“, které považuji za velmi důležité. V mateřské škole se utváří první vztah rodičů ke škole, tento vztah by měl být především partnerský, založený na vzájemné důvěře.

V teoretické části se zabývám vymezením této spolupráce na státní úrovni, a to v závazných dokumentech předškolního vzdělávání, zaměřuji se na vymezení hlavních cílů spolupráce v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Nastiňuji i zakotvení spolupráce mezi rodinou a školou v Národním programu vzdělávání (tzv. „Bílé knize“) a ve vyhlášce č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání. Dále se věnuji školní úrovni této spolupráce, která je zakotvena ve Školním vzdělávacím programu předškolního vzdělávání. Krátce zmiňuji vývoj spolupráce s rodinou. Dále popisuji možnosti spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou a věnuji se otázce, co napomáhá budovat partnerství a komunikaci v mateřských školách. Zaměřuji se také na tuto spolupráci v praxi, zejména na situace, které vyžadují větší míru spolupráce, a také na důležitá pravidla, která napomáhají vytváření fungující spolupráce. Zmiňuji pojem partnerství a zabývám se vzájemnou komunikací mezi oběma partnery a principy efektivní komunikace.

V praktické části popisuji rozvoj této spolupráce v mateřské škole Angela Kančeva v Táboře, ve které pracuji jako vedoucí učitelka. Dále jsem se v praktické části zaměřila na získání názorů rodičů na vzájemnou spolupráci v naší mateřské škole i v ostatních mateřských školách. Zajímala mě především odezva ze strany rodičů na akce, které mateřské školy pořádají, a jejich názor na spolupráci mezi rodinou a mateřskou školou celkově.

I TEORETICKÁ ČÁST

1.0 SPOLUPRÁCE MEZI RODINOU A MATEŘSKOU ŠKOLOU

Mateřská škola a rodina se velmi intenzivně podílejí na rozvoji osobnosti dítěte a jeho celkovém vývoji. Je proto žádoucí, aby vztah mezi rodinou a mateřskou školou byl maximálně otevřený, pozitivní, harmonický a hlavně partnerský. *„Úkolem mateřské školy je doplňovat rodinnou výchovu dítěte a v úzké vazbě na ni zajišťovat jeho další předškolní vzdělávání. Z pohledu učitelky to znamená, že by měla přijmout rodiče jako partnera a odborníka. Respektovat ho, radit se s ním, naslouchat jeho názorům, a to ne proto, aby ho vzápětí pokárala a poradila mu, jak správně dítě vychovávat, ale proto, aby společně hledali optimální cestu pro vzdělávání dítěte.“* (Svobodová, 2010, s.62)

„Vztah mezi rodinou a školou se může rozvíjet v těchto oblastech:

- *podoby zapojení rodičů do vzdělávacího procesu ve škole – rodičovské role ve vztahu ke škole*
- *komunikace mezi rodinou a školou, respektive mezi rodiči a učiteli*
- *aktivity školy vůči rodině a formy spolupráce mezi školou a rodinou*
- *rodiče jako přímí účastníci vzdělávacího procesu ve škole*
- *rodičovské vzdělávání (vzdělávání rodičů).“* (Rabušicová, 2004, s.17)

Vztah rodiče – škola

„Významný sociální vztah ovlivňující úspěšnost výchovně – vzdělávacího procesu, učení žáků a jejich osobnostní rozvoj. V demokratických zemích je podporováno partnerství ve vztahu rodiče – škola. Jeho předpokladem je vzájemná otevřenost, informovanost a ochota komunikovat.“ (Průcha, 2003, s. 303)

1.1 Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou v dokumentech pro předškolní vzdělávání

Hlavní rámce spolupráce mateřské školy s rodinou vymezuje Rámcový vzdělávací program předškolního vzdělávání, který je základním dokumentem předškolního vzdělávání. Spoluúčast rodičů definuje jako jednu ze sedmi podmínek, která příznivě ovlivňuje předškolní vzdělávání dětí.

„Spoluúčast rodičů na předškolním vzdělávání je plně vyhovující, jestliže:

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.*
- Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.*
- Rodiče mají možnost se podílet na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.*
- Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.*
- Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.*
- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.“ (Smolíková, 2004)*

Zmínky o spolupráci mezi rodinou a školou najdeme také například v Národním programu rozvoje vzdělávání v České republice, v Bílé knize (2001). „Škola je zde chápána jako rovnoprávné společenství vzájemně se učících partnerů, učitelů, žáků a jejich rodičů. Ačkoliv za výchovu a vzdělávání dětí odpovídají především rodiče, institucionální předškolní vzdělávání podporuje výchovné působení rodiny, doplňuje je

o specifické podněty, rozvíjí je a obohacuje. Stává se tak místem, kde děti získávají především sociální zkušenosti, základní poznatky o životě kolem sebe a první podněty pro pokračující vzdělávání a celoživotní učení.“ (Kotásek, 2001, s. 41, 45)

V neposlední řadě vymezuje základní vztahy mezi rodinou a mateřskou školou i vyhláška č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání. „*Mateřská škola spolupracuje se zákonnými zástupci dětí a dalšími fyzickými osobami s cílem vyvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch rozvoje dětí a prohloubení vzdělávacího a výchovného působení mateřské školy, rodiny a společnosti.“*

1.2 Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou v dokumentech mateřské školy

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) je základním povinným dokumentem každé mateřské školy a je její významnou vizitkou. Jde o významný dokument, kterým škola deklaruje svou identitu, filozofii a strategii, formální a metodické priority své práce. Dále poskytuje přehledné a kompletní informace o poskytovaném vzdělávání a jeho kvalitě. Povinnost každé mateřské školy vytvářet ŠVP PV je dána zákonem. (Bečvářová, 2003)

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání stanovuje vzdělávací podmínky v optimálním stavu, ve ŠVP PV každé mateřské školy bychom měli nalézt popis aktuální úrovně kvality těchto podmínek, včetně programových záměrů a cílů. Spoluúčast rodičů je jednou z podmínek, která ve ŠVP PV nesmí chybět. Spolupráce školy s rodinou a dalšími partnery je zároveň i jedno z kritérií, které hodnotí Česká školní inspekce. (Bečvářová, 2010)

PLÁN SPOLUPRÁCE S RODIČI

Plán spolupráce s rodiči je dohoda mezi školou a rodičovskou veřejností. Garantuje odborné záměry a plány, rodičovské přání a zájmy v oblasti odborné poradenské pomoci, vzdělávání, kulturních, společenských, poznávacích i sportovních akcí, prezentaci školy na veřejnosti, finanční a sponzorské pomoci, apod. Rodiče by měli být předem informováni o základních pravidlech a režimu práce mateřské školy. Rodiče

musí mít možnost vstupu do mateřské školy a účasti na různých aktivitách. Měli by se podílet na tvorbě koncepce a plánu školy, aktivně se podílet na přípravě různých akcí a účastnit se společných programů. Vztahy všech pracovníků s rodiči dětí ovlivňují výrazným způsobem celkovou image a úspěšnost školy. Podmínkou dobré kvality vzájemných vztahů je oboustranná vstřícnost a otevřenost, která je založená na vzájemné důvěře a oboustranné podpoře. (Bečvářová, 2003)

1.3 Vývoj spolupráce školy a rodiny

Vývoj rodiny a školy šel v historii ruku v ruce. Škola přebírala od rodiny přípravu na život, nahrazovala službu a umožňovala efektivnější socializaci dětí. Nejprve byla institucí, která dítě chrání tím, že ho odděluje od světa dospělých. Pod vlivem školní docházky dětí se tedy měnilo i pojetí rodiny a vztahů uvnitř rodiny. Ve 20.století se škola stala zřetelně institucí, bez které se rodina neobejde. Vztahy byly věcné, pracovní a afektivně nabité. Afektivní teritorium rodiny bylo stále více ovlivňováno vstupem školy, protože učitelům byla ukládána péče o rozvoj a pohodu jejich dětí. (Kolláriková, Pupala, 2001)

„V 70. a 80. letech došlo k mírnému zlepšení situace, rodiče začali navštěvovat školu častěji a systematictěji (postupně dostávali možnost konzultovat s učiteli na neformální a přátelské bázi). V 90. letech došlo k legislativním změnám, které umožnily zapojení rodičů do spolurozhodování a rozšířily rodičovská práva. Rodiče jsou chápáni jako partneři, spolupracovníci. S učiteli a dětmi tvoří nezbytný vrchol pomyslného trojúhelníku. Rodiče mají právo zasahovat do vnitřních záležitostí školy! Za nejpodstatnější se považuje právě zapojení rodičů do vzdělávání malých dětí na předškolní úrovni.“ (Rabušicová, 2004, s.9)

„Osobnostní orientace představuje v mateřské škole zásadní změnu postoje k rodině. V rámci osobnostní orientace mateřská škola uznává dominantní roli rodiny v rozvoji dítěte, a proto se spolupráci s rodinou maximálně otevírá. Přitom nejde jen o běžné organizačně provozní změny, ale o skutečné partnerství a spoluúčast rodičů ve vzdělávacím programu.“ (Opravilová, 1998, s.22)

1.4 Možnosti spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou

Co pomáhá budovat partnerství a komunikaci v mateřských školách?

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Dny otevřených dveří a informace podávané před nástupem dětí do mateřské školy mohou pozitivně ovlivnit nástup dítěte do mateřské školy i jeho adaptaci. Děti potřebují existenci pevného bodu, přítomnost známé osoby (kamarád) nebo předmětu (hračka – spojení s domovem), která zmenšuje pocit nejistoty a strachu. Velmi vhodné je právě seznámení s kamarády, paní učitelkami i prostory v mateřské škole návštěvou před zahájením školní docházky. Informování rodiče mohou usnadnit dítěti první kroky v mateřské škole. Navázáním kontaktů s učitelkami, projevením zájmu o spolupráci, získají prvotní informace o vizi mateřské školy, jejích záměrech a cílech. Dětem mohou předat informace a seznámit je s očekáváním. Společně mohou připravovat oblečení a věci potřebné do mateřské školy. Dobře navázaná spolupráce mezi rodiči a učitelkami pomáhá budovat klima mateřské školy.

INFORMATIVNÍ SCHŮZKY PRO RODIČE

Informativní schůzky pro rodiče mohou mít různou podobu. Konají se například na začátku školního roku jako schůzky pro rodiče nových dětí, aby je seznámily s režimem mateřské školy, nebo kdykoliv v průběhu roku, kdy je zapotřebí sdělit rodičům informace o akcích, chodu mateřské školy či sdělit informace o dětech a jejich vývoji. Atmosféra na schůzce je nejvíce ovlivněna vystupováním ředitelky a učitelek. Měla by být přátelská, je to možnost k setkání, vzájemnému poznání a zejména k popovídání o dětech a společných cílech. Měl by být dán prostor rodičům k připomínkám, kterým je potřeba věnovat čas a pozornost, mohou být pro nás i zdrojem nápadů.

ADAPTAČNÍ PROGRAM ŠKOLY

Rodičům by mělo být kdykoliv umožněno, aby byli s dítětem přítomni ve třídě. Toho rodiče hodně využívají především při adaptaci dítěte. *„Bývá již samozřejmostí, že děti vstupují do mateřské školy na začátku své docházky, příp. před plánovaným nástupem, s rodičem. Jde vlastně o první zátěžovou situaci, kdy se dítě zpravidla poprvé musí odloučit od rodiny a zvládnout být v novém prostředí bez rodičů. Nejde však pouze*

o adaptaci dítěte, ale tato situace přispívá též k vytvoření vztahu důvěry mezi rodičem a učitelkou. Jestliže rodiče vidí, jak se s dětmi v mateřské škole jedná, jak se učitelky k dětem chovají, jaké činnosti jim nabízejí, jak si děti hrají, vzájemně komunikují, jaká pravidla fungují ve třídě atd., vytváří se také u nich pocit jistoty a bezpečí.“
(Syslová, 2012, s.237)

INFORMATIVNÍ NÁSTĚNKY

Prostor pro všechny důležité informace a sdělení rodičům. Pro rodiče by měly být zajímavé, měly by jim přinášet informace o dění v mateřské škole, jaké mají učitelky cíle a jak je realizují. Co se děti naučí. Jaké akce se připravují. Je zapotřebí je neustále obměňovat. Informace by měly být na nástěnkách stručné a přehledné. Bohužel v praxi je rodiče spíše přehlížejí, je proto zapotřebí důležité informace zvýrazňovat.

UKÁZKY PRÁCE DĚTÍ – NÁSTĚNKY, BESÍDKY

Nástěnky jsou velmi dobrým místem pro prezentaci dětských prací. Je to pro rodiče ukázka šikovnosti jejich dítěte a zároveň doklad toho, jak se s dětmi na třídě pracuje. Nástěnky bychom měli pravidelně obměňovat. Besídky jsou stále v mateřských školách velmi oblíbené a rozšířené. Děti společně s učitelkami připravují pro rodiče pestrý program. Nechybí písně, říkadla, tanečky, někde i muzikálová čísla. Vše samozřejmě podané hravou formou. Při nacvičování besídky musíme předcházet pocitu neúspěchu a soutěživosti mezi dětmi. Je vždy zapotřebí program přizpůsobit věku dětí a zapojit všechny děti tak, aby získaly kladné prožitky ze sounáležitosti s kolektivem a radost z nově poznaného a vytvořeného.

SPOLEČNÉ AKCE

Společné akce mají rozličnou podobu, v každé mateřské škole bychom zajisté našli pestrou škálu těchto akcí. Může jít o sportovní akce, tvořivé dílny či akce pořádané k oslavě nějaké události během roku (např. Vánoc, Velikonoc). Tyto akce jsou velmi oblíbené dětmi, rodiči i pedagogy. Jsou ovšem nejvíce náročné na přípravu a organizaci. Vynaložené úsilí ovšem stojí za to, díky společným akcím se mohou všichni zúčastnění vzájemně lépe poznat a prožít spolu hezké chvíle. Získají společné

zážitky a pěkné vzpomínky. Rodiče se také mohou účastnit společných příprav a aktivně se podílet na realizaci.

E-MAIL, WEBOVÉ STRÁNKY ŠKOLY

Usnadňují komunikaci a zajistí rychlé informování. „Mnohé mateřské školy již tento technologický komunikační prostředek využívají a spousta rodičů oceňuje možnost kdykoliv si připomenout např. plánované akce, zejména po nástupu dítěte po nemoci, kdy si nemůže přečíst informace na nástěnce ve škole.“ (Syslová, 2011, s. 28) Neměly by však nahradit osobní kontakt. Pomáhají při zjištění informací o dění a akcích v MŠ. Je důležité si uvědomit, že webové stránky mnohdy obsahují informace, které rodič vyhledává ještě před samotnou návštěvou školy v momentě, kdy hledá pro své dítě nejvhodnější školu, měly by ji proto co nejlépe prezentovat.

DALŠÍ MOŽNOSTI

K dalším možnostem spolupráce patří například školní časopis, informační letáky, rozhovory o dětech. (Syslová, 2012). Vedení mateřské školy i jednotliví učitelé by měli být kdykoliv připraveni poskytnout rodičům informace o jejich dětech. Také můžeme v praxi využít metodu dotazníku. Dotazníky pro rodiče jsou výbornou možností, jak získat zpětnou vazbu v krátkém čase a od velkého počtu respondentů.

1.5 Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou v praxi

„Při práci s dětmi musíme respektovat rodinu a prostředí, ve kterém žijí. Rodiče bychom měli brát jako partnery, se kterými máme stejný cíl. Stejně důležitá jako motivace dětí, je i motivace a zapojení rodičů. Musíme s nimi komunikovat a vysvětlovat, ale zároveň je poslouchat a přijímat jejich názory a zkušenosti.“ (Hulínová, 2011, s. 12)

V praxi se však můžeme setkat s tím, že rodiče se snaží spíše pouze formálně vyhovět nebo se spolupráci úplně vyhnout. Důvodem, proč se rodiče vyhýbají školou organizovaných akcí, může být například to, že se v prostředí mateřské školy necítí dobře. Nevědí, jak se zde mají a mohou chovat, nemají vytvořené bližší vztahy s ostatními rodiči a učitelkami. Mohou si také připadat, že jejich chování je sledováno, posuzováno a na jejich výchovných metodách bude nalezena chyba. Mohou být i další

důvody a bohužel je nelze jednorázovými akcemi odstranit. Je to dlouhodobý proces, jehož výsledkem je vznik vzájemné důvěry. (Kofátková, 2008)

„Spolupráce znamená vzájemné konzultace, co se daří doma a co ve škole, co naopak nejde a jaký postup zvolit. Přívětivý a vstřícný postoj, pochopení jejich situace, nabídka pomůcek, literatury a odborné péče, individuální řešení jejich problémů a možností by měly být základem našeho profesního přístupu.“ (Hulínová, 2011, s. 12)

1.5.1 Situace a projevy rodičů, které mohou nastat a vyžadují větší míru spolupráce

V běžném provozu každé mateřské školy mohou nastat situace, které vyžadují větší míru spolupráce s rodiči. Je zapotřebí jim věnovat patřičnou pozornost a empatický přístup, aby se každé dítě cítilo v prostředí mateřské školy spokojeně a bezpečně a mohlo se rozvíjet. Ladislava Lážová (2013) rozděluje tyto situace následovně:

Dítě se vyvíjí pomaleji, jinak - je nutné, aby učitelka vyhodnotila, jaká pomoc bude vhodná pro danou rodinu. V rodině, kde jsou rodiče stíženi nějakou psychickou chorobou či v rodině etnických menšin, je vhodné dát rodičům přesné návody. Seznámit je s potřebami dítěte. Zodpovědní rodiče si takové situace všimnou sami, popíší situaci, hledají řešení, jsou ochotni spolupracovat. Pokud se změní chování dítěte v průběhu docházky do mateřské školy, mohou být příčinou problémy v rodině. Je vhodné seznámit rodiče s chováním dítěte a s tím, co nám dělá starost, můžeme nabídnout pomoc, ale nevměšujeme se do situace rodiny, pokud o to nejsme požádáni, tak ani neudělujeme nevyžádané rady.

Dítě chodí do mateřské školy nemocné – souhlasím s názorem Ladislavy Lážové (2013), že informace o tom, že nemocné dítě nakazí ostatní kamarády i dospělé, mnohdy neuspěje, vhodnější je použít emoce: *„Je mi Michálka líto, dnes se mu ve školce moc nedařilo, byl unavený, polehával, nehrál si, skoro nic nesnědl, má celý nosánek odřený od smrkání, myslím, že to byl pro něj těžký den“* (Lážová, str.67). Další možností je informování a požádání o pomoc dětské lékařky, učitelka také může poukázat na nesouhlas ostatních rodičů.

Rodiče si vyzvedávají dítě pozdě – pokud se jedná o opakovanou situaci, je třeba s rodiči probrat školní řád, ve kterém je stanoveno včasné vyzvedávání dětí

zákonnými zástupci. Pokud není sjednána náprava, přistoupí ředitelka školy k pohrůžce vyloučení dítěte z mateřské školy.

Dítě odmítá jídlo – platí důležité pravidlo: Děti do jídla nenutíme. Mělo by být samozřejmostí, že takové dítě dostane na talíř menší porci. Osvědčené jsou spíše postupy, kdy si dítěte nevšímáme a jídlo pro nás není prioritou číslo jedna. U malých dětí je vhodné se zeptat: „Chce někdo pomoci s jídlem?“ Děti si řeknou samy a pokud určité jídlo odmítají, je třeba to respektovat.

Dítě je úzkostné – takové dítě se straní ostatních, je vhodné je před nástupem do mateřské školy seznámit s jinými dětmi, popř. s kamarádem, který už do mateřské školy chodí. Při vstupu do mateřské školy je třeba získat si důvěru takového dítěte, aby postupně zvládlo adaptaci na nové prostředí, což je pro úzkostné dítě nelehký úkol.

Dítě se pomočuje – pokud se jedná o počáteční problémy při vstupu dítěte do MŠ často spojené s odloučením dítěte od rodičů a se změnou prostředí a režimu dětí, nemusíme si obvykle dělat starosti. Jakmile dítě pozná prostředí a zvykne si na krátkodobé odloučení, obvykle tento problém skončí. Je důležité, aby děti měly v mateřské škole dostatek náhradního oblečení. Důležitý je klidný přístup a pomoc ze strany pedagoga, který dítě uklidní.

Rodiče projevující zájem - jsou vstřícní, zajímají se o chod a dění v mateřské škole, o pokroky svých dětí, společně hledající cestu při řešení případných problémů.

Rodiče vyžadující radu - považují učitelky za odborníky, chtějí znát její názor, případně radu.

Rodič je slovně agresivní – doporučuji využít efektivní komunikace – já výrok, empatie, popis situace. Důležité je mluvit klidným hlasem. (Lážová, 2013)

1.5.2 Pravidla pro spolupráci s rodinou

Jarošová, 2013 definuje následující pravidla pro spolupráci s rodinou:

1) Respektujeme požadavky rodičů – rodiče si například přejí, aby jejich dítě nebylo fotografováno nebo aby nesedělo vedle kamaráda, který ho neustále pošťuchuje... Ať jde o jakýkoliv požadavek, je zapotřebí jej respektovat a snažit se mu vyhovět.

2) Zachováváme diskrétnost – etické chování by mělo být u všech zaměstnanců mateřské školy samozřejmostí. Vždy řešíme daný problém pouze na úrovni dítě – rodič – učitel – ředitel.

3) Mluvíme s rodinami o očekáváních, která vůči sobě máme – rodiče by měli znát, podle jakého edukačního programu pracujeme a jaké metody využíváme. Můžeme jim tyto informace přehledně zveřejnit na nástěnce nebo webových stránkách školy, popřípadě jim doporučit vhodnou literaturu.

4) Podporujeme spolupráci s rodiči – je velmi vhodné rodiče vtáhnout do života mateřské školy, mohou se účastnit různých akcí a výletů nebo i pomáhat při jejich organizaci.

5) Respektujeme, že konkrétní způsob spolupráce si rodiče zvolí sami – spolupráce je především o partnerství. To znamená, že nemůžeme nikoho do ničeho nutit, vždy musí dojít ke vzájemné dohodě.

6) Nenásilně usilujeme o zapojení celé rodiny – při spolupráci mezi rodinou a mateřskou školou nejde jenom o rodiče. Pokud je zájem, poskytneme možnost zapojit se i prarodičům, sourozencům i ostatním příbuzným.

7) Plánování rodičovských schůzek – při plánování se snažíme stanovit čas schůzky tak, aby se rodiče mohli dostavit a schůzky se účastnit.

8) Zaměřujeme se na silné stránky rodiny a poskytujeme rodičům zpětnou vazbu – v žádném případě nezdůrazňujeme nedostatky například finančního nebo hmotného zabezpečení, které se může v rodinách objevovat, ale vždy podpoříme zájem o dítě. Co nejčastěji se rodičům snažíme podávat informace o pokrocích dítěte, ale stejně tak o případných problémech ve výchovně – vzdělávací oblasti.

9) Spolupracujeme s dalšími partnery školy – rodiče zajisté ocení kvalitní spolupráci se základní školou, ale i s dalšími partnery jako je například pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum. (Jarošová, 2013)

2.0 POJEM PARTNERSTVÍ

Nejčastěji používaným výrazem ve vztahu školy k rodičům je partnerství. „*Partnerství můžeme vnímat jako vztah mezi lidmi založený na vzájemném respektování, úctě a empatii, vztah, ve kterém nedochází k soupeření, ale ke spolupráci a vzájemné pomoci. Vztah, jenž se projevuje prosociálním chováním ke druhému člověku, efektivní komunikací a spoluprací, vztah, ve kterém není místo pro nadřazenost, ponižování nebo zesměšňování*“ (Svobodová, Švejdová, 2011, s. 53)

Partnerství předpokládá rovnocenný vztah, ve kterém rodiče akceptují učitele jako odborníky na výchovu a vzdělávání a učitelé respektují zkušenosti rodičů s výchovou vlastních dětí. Typologie Epsteinové nabízí šest kategorií zapojení rodičů do výchovy dětí a vztahů se školou, ve kterých lze v rámci partnerství dosahovat obousměrnosti:

1. „*Povinnost rodiny podporovat dítě v přípravě do školy – jedná se o plnění základních povinností rodiny, které se týkají zajištění zdraví a bezpečí svých dětí, rozvíjení jejich sociálních dovedností a chování, které jim umožní využít plně jejich vzdělávacích příležitostí. Jde o vytvoření bezpečného a podporujícího zázemí. Škola má pomáhat rodičům tuto povinnost plnit.*“
2. „*Komunikace mezi rodinou a školou – škola má povinnost informovat rodiče o životě a práci dítěte ve škole a jeho pokroku. Na ní rovněž leží úkol vytvořit podmínky pro oboustrannou komunikaci.*“
3. „*Zapojení rodičů do života školy – rodiče a členové rodiny přicházejí do školy, aby se účastnili sociálních aktivit, sportovních setkání, výletů, koncertů, vystoupení apod. Mohou být rovněž vyzváni k organizování těchto akcí. Oboustranně nejnáročnější aktivitou je účast rodičů ve vyučování, jedná se o jejich aktivní účast ve školním vzdělávání.*“
4. „*Zapojení rodiny do domácí přípravy dětí do školy – rodiče a další členové rodiny by měli dětem pomáhat při kontrole domácích úkolů, účastnit se žákovských výzkumných snah a sdílet řadu neformálních edukačních aktivit. Školy hrají rozhodující roli v pomoci rodinám vstoupit do tohoto důležitého procesu – mohou nabízet informace nebo dokonce vzdělávací příležitosti pro dospělé za účelem zvýšení jejich vlastní úrovně dovedností a porozumění.*“

5. *„Participace rodičů na rozhodování, řízení a obhajování činnosti školy – jedná se o možnost volit z řad rodičů zástupce do řídicích orgánů školy, vytvářet rodičovská sdružení nebo jiné nátlakové skupiny.“*

6. *„Partnerství mezi rodinou, školou, firmami a dalšími organizacemi – v péči o vzdělávací příležitosti v komunitě hraje roli řada různých institucí a organizací. Proto je dobré vytvářet síť kontaktů, které mohou být využívány všemi zájemci.“* (Rabušicová, Šedřová, 2004, s. 35, 36)

„Partnerství s rodičem přináší učitelce možnost lépe poznat dítě a jeho svět. Pro rodiče může být partnerství s učitelkou přínosné v poznání metod a způsobu vzdělávání, učitelka může rodičům nabídnout vzory v komunikaci s dítětem, pomoci najít pro dítě vzdělávací cestu, která mu bude vyhovovat a optimálně rozvine jeho předpoklady.“
(Svobodová, 2010, s.64)

3.0 KOMUNIKACE MEZI RODINOU A MATEŘSKOU ŠKOLOU

Dobrá komunikace je nezbytným předpokladem správně fungujícího vztahu mateřská škola – rodič. Komunikaci rozdělujeme na verbální a neverbální, tedy slovní a řeč těla. Neverbální složka je velmi důležitou součástí, nesmíme jí rozhodně opomínat. Souhlasím s názorem Ladislavy Lážové (2013) v knize *Mateřská škola komunikuje s rodiči*, že velmi důležité v neverbální složce komunikace je začít sebestudií. Pohled do očí o nás prozradí nejvíce. Také oblékání patří do neverbální komunikace. Podání ruky, ke kterému patří úsměv, vzdálenost mezi komunikujícími a držení těla mnohému také napoví. Vnímavá učitelka, která začne pozorováním a vnímáním sebe, může lépe poznat rodiče dětí a porozumět jim. Rodiče jsou milí a vstřícní, projevující zájem o dění v mateřské škole, ale také s nezájmem a nedostatečnou péčí o děti. Setkáváme se a působíme také na prarodiče dětí, babičky a dědové bývají úzkostlivější a někteří tzv. přemoudřelí. Z našeho chování by měli cítit, že jsou v mateřské škole vítáni a že je rádi vidíme. Rodiče mohou prožívat různé starosti – zdravotní problémy, rozvod, ztráta zaměstnání,... Zkušená učitelka by měla poznat také změnu chování u rodičů a měla by rozpoznat, kdy je vhodné projevit zájem a kdy se naopak stáhnout.

3.1 Komunikace mateřské školy s rodiči v praxi

Mateřská škola představuje prvotní setkání rodiny se školstvím, dítě se poprvé setkává v mateřské škole s vrstevníky, s jinými dospělými autoritami, s neznámým prostředím i okolní světem, zařazuje se do širších sociálních vztahů, získává první zkušenosti, které mohou ovlivnit jeho další vztahy k vzdělávacímu procesu. Pro dítě je důležité zažít přijetí, které není samozřejmostí jako v jeho rodině. (Lážová, 2013)

„Rodiče jsou významnými sociálními partnery učitelky mateřské školy, spolupodílejí se na efektivitě práce učitelky, spoluvytvářejí klima v mateřské škole. Jistě platí, že přiměřená komunikace a interakce s rodiči podporuje úsilí učitelky o rozvoj dětí, činí spokojenými rodiče i děti.“ (Gillernová, 2010, s. 26).

3.1.1 První setkání

Již při prvním setkání je vhodné navázat s rodiči partnerský vztah a získat co nejvíce informací o dítěti. Jak ho rodiče oslovují, zda je dítě zvyklé na vrstevníky, cizí lidi, jak je na tom v sebeobslužných činnostech (umí se obléknout, učesat, vysmrkat, jí samo, používá příbor, co má rádo a nerado k jídlu, je velký jedlík nebo naopak jídlo odmítá, má nějaké zdravotní omezení, s čím si rádo hraje, jaké pohádky má rádo a zdali vydrží u poslechu sedět v klidu, co ho baví, na co je šikovné, co ho nebaví, zdali spí po obědě a jaké rituály má před spaním, čeho se bojí, jaké odměny rodiče používají, čím ho potrestají, má dítě nějaké zlovyky, co dělá rodičům starost, ...). Z podrobného rozhovoru poznáme rodiče, způsob jednání i jejich výchovný styl a rodiče získají pocit zájmu. Vysvětlením výchovné filozofie a režimu mateřské školy se pak mohou zbavit úzkosti a pocitu nejistoty a obav, jestli bude o jejich dítě v mateřské škole dobře postaráno. (Lážová, 2013)

V knize L. Lážové (2013) se mi dále líbila otázka, která se jistě často nepokládá. Autorka považuje za velmi přínosné pro navázání oboustranné spolupráce zjištění, čím mohou rodiče přispět mateřské škole a zda chtějí. *„Někdo pomůže sponzorským darem, opravou závad nebo přednáškou pro rodiče či učitelky. Jsou školky, které pořádají společné výlety. I tady je obrovský prostor pro rodiče. Někdo dokáže zajistit autobus, další vymyslí cíl v krásné přírodě, někdo se zabývá lanovými centry, maminka z venkova může udělat průvodkyni po Praze nebo může jet jako zdravotní sestřička na školku v přírodě. Rodiče mohou upozornit na nějaké výstavy nebo jinou zajímavou akci.“* (L. Lážová, 2013, str. 20) Závěrem je vhodné se také domluvit na formě a intenzitě podávání informací a také seznámit rodiče s očekáváním zpětné vazby, jak je dítě v mateřské škole spokojené, jaké má kamarády, zážitky, co se mu líbí, případně nelíbí, atd.

Paní učitelka by měla být pro děti přirozenou autoritou, vztah mezi učitelkou a rodiči a jejich dětmi, ale i ostatními spolupracovníky by měl být založený na vzájemné důvěře a vzájemném respektu. Důležité je mluvit srozumitelně, otevřeně a samozřejmě pravdivě. Pouhé naznačování vede mnohdy ke zkreslení či úplnému nepochopení situace a místo k určitému očekávání směřuje ke zklamání. V řeči učitelky by se měly odrážet skutečné emoce. K efektivní komunikaci neodmyslitelně patří i umění

naslouchat druhému a neskákat druhým do řeči, přemýšlet o obsahu sděleného projevu, co nám chtěl rodič sdělit. Zakázané jsou věty negativní a ironické, učitelka by měla přistupovat ke všem partnerům s úctou a respektem, jak již bylo zmíněno. (Lážová, 2013)

3.2 Principy efektivní komunikace

Kopřiva, 2006 doporučuje dodržování následujících principů efektivní komunikace:

- 1) Držet se přítomnosti – znamená vyhýbat se vyčítání a připomínání minulých chyb, stejně tak jako varování, prorokování a „nálepkování“. Zásadu přítomnosti vyjadřuje zejména popis a informace.
- 2) Držet se problému, vyhnout se hodnocení osoby – tato zásada nám také pomáhá cítit se v komunikaci bezpečně. Držet se problémů znamená vyvarovat se shazování a ironii, srovnávání a vydírání. Ideální je pouze konstatovat, v čem je problém a co je zapotřebí udělat.
- 3) Zprostředkovat smysluplnost – náš mozek má vrozenou potřebu znát proč a jak. V komunikaci to znamená omezit příkazy a pokyny, ale také řečnické otázky. Namísto nich podáváme smysluplné informace, jakou je například já-výrok, kterým sdělujeme, jak se cítíme a co potřebujeme.
- 4) Dávat prostor – dávat prostor znamená snižovat počet příkazů a pokynů, vyhýbat se manipulaci a vyhrožování. Namísto toho je vhodné nabízet spoluúčast na řešení nebo možnost volby.
- 5) Zaměřit se na pozitiva – co nejčastěji se snažíme používat pozitivní popis a ocenění. Komunikovat pozitivně také znamená vyhýbat se zákazům a používat namísto nich informace o tom, co a za jakých podmínek se smí.
- 6) Vztít v úvahu emoce – pakliže přijmeme emoce druhých lidí, vyhneme se tím jejich zlehčování, srovnávání, radám a otázkám. Vhodné je použití já-výroků nebo empatické reakce.
- 7) Při sdělování požadavků šetřit slovy – šetřit slovy znamená vyhnout se kázáním a namísto nich používat jasné informace nebo já-výroky, vyjadřovat očekávání anebo použít dovednost „říct to dvěma nebo třemi slovy“.

8) Hlídat si tón hlasu – z tónu našeho hlasu by rozhodně neměla být cítit nadřazenost, ironie nebo despekt. V situacích, kdy nemůže být náš tón hlasu přívětivý a milý, měl by být alespoň věcný. Pomáhá též oslovení jménem. (Kopřiva, 2006)

II PRAKTICKÁ ČÁST

4.0 ROZVÍJENÍ SPOLUPRÁCE S RODIČI V MŠ ANGELA KANČEVA 2628, TÁBOR

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola „Barvičky“ se nachází v Táboře, v ulici Angela Kančeva č. p. 2628 a je odloučeným pracovištěm právního subjektu MŠ Tábor, Kollárova 2497. Budova mateřské školy je umístěna v klidné části Ústeckého sídliště. Budova MŠ je dvoupodlažní se čtyřmi třídami. K dalším prostorám patří: tělocvična, kabiny s pomůckami, šatny učitelek a provozních zaměstnanců, kanceláře vedoucí učitelky a vedoucí stravovny, sklady, prádelna, kotelná, technické zázemí budovy. Mateřská škola má velkou nově zrekonstruovanou zahradu s průlezkami, pískovištěm, houpačkami, kolotočem a dalšími prvky, které umožňují dětem rozvíjení pohybových aktivit.

Kapacita školy je 108 dětí, do jednotlivých tříd jsou děti zpravidla rozděleny podle věku, je však možné po dohodě s rodiči dítě umístit do třídy podle požadavků rodičů (jsou však posuzovány individuální hlediska). Rodiče mají možnost navštěvovat MŠ v době adaptace a usnadnit tak dítěti přechod z rodinného prostředí do kolektivu. V suterénu se nachází školní kuchyně, která je součástí MŠ.

Otevřenou náručí usilujeme o kvalitně fungující spolupráci mezi rodinou a mateřskou školou, kde rodiče a učitelé mezi sebou efektivně komunikují a společně vytváří optimální cestu ke vzdělávání dětí a jejich harmonickému rozvoji.

ROZVOJ SPOLUPRÁCE S RODIČI

Rozvíjení spolupráce s rodiči považujeme za velmi důležité. Snažíme se budovat a vytvářet rovnocenný partnerský vztah, získat si důvěru rodičů. Ve vzájemných vztazích dbáme na otevřenost a vstřícnost, respektujeme v plné míře konkrétní potřeby rodiny, snažíme se porozumět a vyhovět požadavkům z její strany. Uvědomujeme si, že je nezbytně nutné chránit soukromí rodiny a svěřené informace nezneužíváme! V navazování prvních kontaktů s rodinou je také důležité dodržovat individuální přístup, přistupovat ke každé rodině s pedagogickým taktem, být ochotni

naslouchat, spolupracovat, pomoci, ale nezasahovat do soukromí rodiny příliš horlivě a neposkytovat nevyžádané rady.

Prvotní setkání probíhá většinou v době zápisů dětí do mateřské školy, rodiče mají možnost prohlédnout si mateřskou školu, navštívit s dětmi všechny její třídy. Předškoláci vyrábí pro své nové kamarády malé dárečky, které si děti mohou odnést na památku z mateřské školy domů. Rodiče s dětmi si mohou prohlédnout kroniku naší mateřské školy a dozvídají se prvotní poznatky o chodu mateřské školy. Děti si mohou pohrát ve třídách či na zahradě s kamarády. Pedagogický tým je ochotný k rozhovorům a k zodpovězení případných dotazů ze strany rodičů. Před nástupem do mateřské školy jsou rodiče seznámeni na informativní schůzce s organizací školního roku, se Školním vzdělávacím programem předškolního vzdělávání, s plánem činností a také s tím, co děti do MŠ potřebují.

Při nástupu dětí do mateřské školy umožňujeme rodičům dětí pobývat s dětmi ve třídě a podporovat tak přirozenou adaptaci dětí. V této době dostáváme informace o dětech z rodiny, o jejich očekáváních. Zpětnou vazbu dáváme rodičům při vyzvedávání dětí, kdy jim poskytneme informace o prožitém dni jejich dítěte, o jeho chování, pokrocích. Snažíme se s rodiči co nejvíce hovořit, pozvat je do třídy, do hry dětí a získat si jejich důvěru a ochotu ke spolupráci. Naším nejdůležitějším úkolem je vytvořit prostředí pohody, kam se budou děti těšit, kde budou získávat nové informace a poznatky, naučí se novým dovednostem, získají kamarády, ...

4.1 Spolupráce s rodinou v našem ŠVP PV

Spolupráce s rodiči má své nezastupitelné místo v našem „Školním vzdělávacím programu předškolního vzdělávání“. Každý měsíc máme naplánovanou společnou akci nebo setkání s rodiči a jejich dětmi. Věříme, že tato setkávání zlepšují vztahy mezi rodiči a školou, rodiče navazují přátelství mezi sebou, děti se těší ze vzájemných pocitů sounáležitosti.

V září organizujeme pro rodiče a děti „**Sportovní odpoledne**“, scházíme se na hřišti v blízkosti mateřské školy. Děti s rodiči plní sportovní disciplíny, které pravidelně obměňujeme. Účastníci si tak vyzkouší např. chůzi na chůdách, hod na cíl, střelbu na bránu, skok do dálky či trojskok, přeskokování překážek, chůzi se svázanýma nohama –

rodič a dítě, trakař, běh aj. V závěru sportování se pak pořádá fotbalové utkání tatínkové X děti nebo maminky X děti, jiný rok přetahování lanem tatínkové X chlapci, maminky X děvčata, obměnou je třeba štafetový běh. Pro děti máme připravené diplomy či medaile za účast.

V říjnu pořádáme „**Drakiádu**“, scházíme se na louce, kde společně pouštíme draky, rozmlouváme a těšíme se ze vzájemné pospolitosti. Pro děti vždy s kolegyněmi nachystáme diplomy a překvapení (dráček jako zápich, dráček na kolíčku, dráček jako maska na tyčce, dráček na ruku jako maňásek či perníčkový drak). Pokud nám počasí moc nepřeje a dráčkům se nechce moc létat, zahrajeme si společně některé pohybové hry.

V listopadu se scházíme v mateřské škole k podzimnímu tvoření a vyrábění. Tuto společnou akci jsme nazvali „**Světýlkovým podvečerem**“, protože do tohoto tvoření patří i např. vydlabávání dýní nebo vyrábění lucerniček. Každý rok se snažíme o obměnu výrobků. Děti s rodiči si vyzkouší a poznají různé výtvarné techniky. Vytváří zápichy, podzimní strašidýlka, kolíčky s motivy dýní nebo strašidýlek, květničky s ubrouskovou technikou, dekorace z přírodnin aj. Výrobky si odnáší domů pro svoji podzimní výzdobu. Cesta z mateřské školy je lemována nazdobenými sklenicemi s motivy „dýňáčků“ a strašidýlek, ve kterých hoří svíčka, tento efekt podtrhuje atmosféru a umocňuje zážitek ze společného setkání a tvoření.

V prosinci připravují starší děti s paní učitelkami „**Vánoční besídky**“, na které jsou zváni rodiče i přátelé. Na zahradě mateřské školy rodiče s dětmi ozdobí vánoční stromeček, u kterého se setkáváme poslední večer před vánočními prázdninami, zvonění vánočních zvonečků nám přiblíží očekávání vánoc, společně vypustíme překvapení - létající přání a zazpíváme si vánoční koledy, u kterých nechybí prskání prskavek. Popřejeme si krásné prožití Vánoc a s krásným pocitem se rozcházíme do svých domovů.

V lednu organizujeme pro rodiče „**Besedu**“ ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou (dále PPP). Téma se dotýká budoucích prvňáčků, školní připravenosti, případných odkladů školní docházky. Rodičům je nabídnuta další případná spolupráce s PPP. S učitelkami rodiče individuálně konzultují připravenost svých dětí na základní školu.

V únoru pořádáme „**Karneval**“. Zábavné odpoledne s představením masek, tancem a soutěžemi probíhá ve všech třídách. Je samozřejmostí, že i pedagogický kolektiv je v karnevalových kostýmech. Vstupné na tento karneval je sáček bonbónů, které potom děti dostávají jako odměnu za soutěžení.

V měsíci březnu zdobíme s rodiči a dětmi velikonoční „**Pomlázkovník**“ na zahradě mateřské školy, pořádáme „**Tvořivé dílny**“, kde si rodiče s dětmi vyrábí jarní a velikonoční dekorace. Obměnou bývá zajištění „**Keramické dílny**“, kde se rodiče mohou seznámit s tvořením z hlíny pod vedením odborníka, který zajistí i glazuru a vypálení výrobku.

V dubnu připravujeme pro děti a jejich rodiče „**Turistickou hru**“ s plněním úkolů. Hra je motivovaná. Každý rok má jiné téma, již proběhly tyto turistické hry: „Po stopách velikonočního zajíce“, „Květinová víla“, „Čarodějnice v lese“, „Pohádkový les“. Na startu vysvětlí učitelky dětem a rodičům, co je čeká. Hra je připravená formou šipkované, děti s rodiči prochází označenou trasou a plní připravené úkoly, za jejich splnění si lepí různé obrázky (podle zaměření hry). V cíli je čekají paní učitelky, děti dostanou diplom za účast a drobný dáreček, který vyrobí kolektiv MŠ. Pěkným zážitkem je i společné opékání vuřtů na závěr této akce.

V květnu zveme rodiče na besídky ke „**Dni matek**“, které probíhají ve všech třídách. Děti mají pro maminky vyrobené dárečky. Těší se na společné setkání, rády předvedou, co se v mateřské škole učí.

V červnu pořádáme „**Zahradní slavnost**“, rodiče se zapojují do pomoci při přípravě pohoštění na tuto slavnost. Hlavním bodem programu je slavnostní rozloučení s předškoláky, kteří si pro všechny připravují překvapení ve formě nacvičeného vystoupení. Po jejich vystoupení následuje volná zábava s tancem a pohoštěním. K tanci i poslechu je zajištěna hudba. Zábavu zpestří i připravené soutěže pro děti. Tato slavnost bývá zlatou tečkou ve spolupráci MŠ s rodiči.

5.0 ZÁMĚR PRŮZKUMU

Průzkum se zaměřuje na spolupráci mezi rodinou a mateřskou školou. Sleduje názory rodičů na danou problematiku v mateřské škole, kde pracuji, a porovnává tyto výsledky s názory rodičů z jiných mateřských škol.

5.1 Cíl průzkumu

Cílem průzkumu je zmapovat názory rodičů dětí z mateřské školy Tábor, Angela Kančeva 2826 na spolupráci mezi nimi a touto konkrétní mateřskou školou. Dále porovnat tyto výsledky s výsledky z jiných mateřských škol a ověřit stanovené předpoklady.

5.2 Stanovené předpoklady

- 1) Většina rodičů je dostatečně informována o současném dění v mateřské škole.
- 2) Rodiče nevítají přípravu kostýmů a rekvizit na tématické dny.
- 3) Rodiče, kteří mají alespoň přiměřeně informací o školní zralosti, nemají v plánu využít besedu o této problematice.
- 4) Děti informovaných rodičů se adaptují lépe než děti, jejichž rodiče neměli dostatek informací před nástupem dítěte do mateřské školy.
- 5) Rodiče starší 35 let preferují při spolupráci s mateřskou školou pasivní zapojení před aktivním.

Předpoklady jsem stanovila na základě mých zkušeností z praxe. U prvního bodu se domnívám, že rodiče v naší MŠ informujeme dostatečně, a proto mě zajímalo, zda se tento předpoklad potvrdí.

Druhý předpoklad jsem stanovila, protože mě mrzí situace, že se stále objevuje více dětí, kterým rodiče na tématické dny nepřipraví kostým či alespoň vhodný malý doplněk.

Ke stanovení třetího předpokladu mě vedla skutečnost poklesu zájmu ze strany rodičů o besedu s pracovníci Pedagogicko-psychologické poradny, kterou každoročně pořádáme. Zajímalo mě tedy, zda si rodiče v této problematice připadají dostatečně informovaní, a proto besedu nevyhledávají.

V naší mateřské škole jsme v loňském roce nově zavedli informativní rodičovskou schůzku před nástupem dítěte do mateřské školy. Čtvrtý předpoklad jsem tedy stanovila proto, abych si ověřila, zda existuje souvislost mezi informovaností rodičů a bezproblémovou adaptací dítěte.

Poslední předpoklad jsem zvolila taktéž na základě mých zkušeností z praxe, kdy se na akcích pořádaných mateřskou školou starší rodiče aktivně nezapojovali a raději volili pasivní formy spolupráce.

5.3 Subjekty zkoumání

Průzkum byl připraven pro rodiče dětí z mateřské školy Tábor, A.Kančeva 2826. Abych mohla zjištěné výsledky porovnat, zapojila jsem do průzkumu i dalších pět mateřských škol z celé České Republiky:

- MŠ Tábor, Angela Kančeva 2826, 390 02
- MŠ Tábor, Kollárova 2497, 390 02
- MŠ Kaplice, Nové Domovy 238, 382 41
- MŠ Klatovy, Národních mučedníků 192, 339 01
- 54. MŠ Plzeň, Staniční 72, 312 00
- MŠ Univerzity Palackého v Olomouci, Šmeralova 1116/10, 771 47

5.4 Metody průzkumu

Pro svůj průzkum jsem zvolila metodu dotazníku. Dotazníková metoda je určena pro hromadné získávání údajů a používá se nejen v pedagogice. Mezi hlavní výhody použité metody dotazníku patří především: nízké pořizovací a vyhodnocovací náklady a schopnost oslovit respondenty nejen ze svého okolí. Jako nevýhoda se bohužel jeví nízká návratnost a žádná příležitost napravit nedorozumění nebo nabídnout pomoc respondentovi při nepochopení otázky. (Oppenheim, 1992)¹ *„Dotazník je soustava předem připravených a pečlivě formulovaných otázek, které jsou promyšleně seřazeny a na které dotazovaná osoba (respondent) odpovídá písemně“* (Chráska, 2007, s. 163). *„Je to prostředek komunikace mezi výzkumným pracovníkem a předmětem zkoumání.“* (Brace, 2008, s. 4)²

Metodu dotazníku jsem si pro svůj průzkum vybrala především proto, že pro rodiče dětí je anonymní způsob komunikace příjemnější. Nevýhodu možnosti opravení nedorozumění jsem se snažila eliminovat předprůzkumem.

Dotazník pro rodiče mateřských škol obsahoval dvacet otázek. Osm otázek bylo otevřených a dvanáct uzavřených. Na konci všech dotazníků byl ponechán prostor pro vyjádření se k dané problematice.

¹ The main advantages of postal questionnaires are:

- a) low cost of data collection
- b) low cost of processing
- c) avoidance of interviewer bias (but see below)
- d) ability to reach respondents who live at widely dispersed addresses or abroad

The main disadvantages of the postal questionnaire are:

- a) generally low response rates and consequent biases
- b) unsuitability for respondents of poor literacy, for the visually handicapped
- c) no opportunity to correct misunderstandings or to probe, or to offer explanations or help
- d) no control over the order in which questions are answered, no check on incomplete responses
- e) no opportunity to collect ratings or assessments based on observation

² The questionnaire is the medium of communication between the researcher and the subject.

5.5 Postup průzkumu

PŘEDPRŮZKUM

Předprůzkum dotazníku proběhl v Mateřské škole Tábor, Angela Kančeva 2628. Cílem prvotního průzkumu bylo zjištění srozumitelnosti zadaných otázek. Dotazník vyplnily všechny učitelky z dané mateřské školy a poté jsem s každou z nich prodiskutovala srozumitelnost otázek. Tři z učitelek mají dítě umístěné v naší mateřské škole. Na základě informací z individuálních rozhovorů jsem upravila otázku č. 14. Dotázané učitelky se shodly, že ne všechny akce se pořádají každý rok. Proto jsem otázku vhodněji formulovala.

Původní znění otázky: Jaké akce pro rodiče a děti pořádala Vaše mateřská škola v loňském roce?

Nové znění otázky: Jaké akce pro rodiče a děti pořádá Vaše mateřská škola? (Karneval, Drakiáda, ...) Snažte se prosím vyjmenovat, co nejvíce akcí.

Také jsem provedla několik stylistických úprav včetně rozšíření možnosti odpovědí.

POSTUP VLASTNÍHO PRŮZKUMU

Připravené dotazníky jsem distribuovala do mateřských škol v lednu 2014. Respondenty jsem oslovila osobně nebo prostřednictvím elektronické komunikace (e-mail). Na základě předem získaných kontaktů jsem oslovila učitele mateřských škol z celé republiky. Dotazníky poté byly do vybraných mateřských škol zaslány poštou. Na vyplnění dotazníků měli vybraní učitelé dobu dvou týdnů. Po uplynutí stanovené lhůty a návratu dotazníků jsem začala s jejich vyhodnocováním. Při vyhodnocování dotazníků jsem použila tabulky a grafy. U každé otázky jsem zvolila vždy formu, která se mi zdála přehlednější.

ČASOVÉ PLNĚNÍ PRŮZKUMU

září, říjen 2013:	studium odborné literatury, sběr informací k dané problematice, stanovení předpokladů
listopad 2013:	sestavení dotazníků, provedení prvotního průzkumu
prosinec 2013:	sestavení konečné verze dotazníků
leden 2014:	distribuce dotazníků a jejich vyhodnocení, závěrečná analýza
únor, březen 2014:	zpracování získaných poznatků do podoby bakalářské práce

5.6 Charakteristika vzorku

Celkově byl průzkum proveden v šesti mateřských školách, v pěti městech. Účastnily se dvě mateřské školy z Tábora (z čehož jedna je mateřská škola, ve které učím), mateřská škola z Plzně, Klatov, Olomouce a Kaplice. Respondenty byli rodiče předškolních dětí různého věku a pohlaví. V mé mateřské škole jsem rozdala dotazníky rodičům všech dětí, do ostatních mateřských škol jsem zaslala vždy 28 dotazníků pro děti z nejstarší třídy. To proto, že děti v této třídě docházejí do mateřské školy nejdelší dobu a rodiče tudíž mají nejvíce zkušeností.

V mé mateřské škole jsem rozdala 100 dotazníků, do ostatních pěti mateřských škol jsem dodala celkem 140 dotazníků.

MŠ Tábor, Angela Kančeva 2628 – 100 dotazníků

MŠ Tábor, Kollárova 2497 – 28 dotazníků

MŠ Kaplice, Nové Domovy 238 – 28 dotazníků

MŠ Klatovy, Národních mučedníků 192 – 28 dotazníků

54. MŠ Plzeň, Staniční 72 – 28 dotazníků

MŠ Univerzity Palackého v Olomouci, Šmeralova 1116/10 – 28 dotazníků

6.0 INTERPRETACE PRŮZKUMU

Celkově jsem mezi respondenty rozdala **240 dotazníků**, vyplněných se jich vrátilo **154**. Úspěšnost návratnosti je **64,17 %**.

V mé mateřské škole jsem rozdala **100 dotazníků**, vrátilo se jich **63**. Úspěšnost návratnosti je **63 %**.

Do ostatních mateřských škol jsem rozdala **140 dotazníků**, z čehož se jich vrátilo **91**. Úspěšnost návratnosti je **65 %**.

Mateřská škola	PR	PV	ÚN
MŠ Tábor, Kollárova 2497	28	20	71,43 %
MŠ Kaplice, Nové Domovy 238	28	20	71,43 %
MŠ Klatovy, Národních mučedníků 192	28	17	60,71 %
54. MŠ Plzeň, Staniční 72	28	21	75 %
MŠ Olomouc, Šmeralova 1116/10	28	13	46,43 %

PR – počet rozdaných dotazníků

PV – počet vrácených dotazníků

ÚN – úspěšnost návratnosti

Vysoké procento návratnosti jsem se snažila zajistit tím, že jsem rodičům osobně dotazníky předávala a seznámila je s jejich účelem a anonymní možností odevzdání. V ostatních mateřských školách jsem byla o způsobu distribuce dotazníků mezi rodiče předem domluvená s učitelkami z daných mateřských škol, které dotazníky rodičům taktéž osobně předávaly. Nižší návratnost dotazníků v mé mateřské škole může být zapříčiněna zvýšenou nemocností dětí a následnými jarními prázdninami.

6.1 Vyhodnocení dotazníku pro rodiče

OTÁZKA ČÍSLO 1

Co si představujete pod pojmem spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou?

Tabulka č. 1 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 1 – MŠ A.Kančeva)

Odpověď	Počet uvedení	%
Společně trávený čas, akce pro rodiče a děti	3	4,76 %
Příprava kostýmů, pomoc mateřské školy (materiální, finanční, osobní...)	6	9,52 %
Dobrá a kvalitní komunikace	48	76,19 %
Podpora při výchově dítěte	6	9,52 %
Zapojení rodiny do chodu mat. školy	9	14,29 %
Informace	15	23,81 %
Důvěra, tolerance, vstřícnost	2	3,17 %

Vyhodnocení: tabulka č. 1 nám udává přehled odpovědí na otázku, co si rodiče představují pod pojmem spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou. Nejčastěji pod tímto pojmem rodiče napadne **dobře fungující komunikace** a **dobrá informovanost** od obou stran. Rodiče také tento pojem chápou jako **zapojení rodiny do chodu mateřské školy**.

Tabulka č. 2 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 1 – ostatní MŠ)

Odpověď	Počet uvedení	%
Společně trávený čas, akce pro rodiče a děti	12	13,19 %
Příprava kostýmů, pomoc mateřské školy (materiální, finanční, osobní...)	7	7,69 %
Dobrá a kvalitní komunikace	35	38,46 %
Podpora při výchově dítěte	10	10,99 %
Zapojení rodiny do chodu mat. školy	11	12,09 %
Informace	27	29,67 %
Důvěra, tolerance, vstřícnost	24	26,37 %

Vyhodnocení: tabulka č. 2 ukazuje odpovědi rodičů z ostatních mateřských škol. I zde si rodiče pod pojmem spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou nejvíce představují **dobrou a kvalitní komunikaci**. Dále nejčastěji uváděli **dobrou informovanost a důvěru, toleranci a vstřícnost ve vztazích**.

Z odpovědí respondentů:

„Oboustranný vztah mezi školkou a rodinou týkající se všech stránek dítěte do školky docházejícího. Aktivní řešení problémů na obou stranách, aktivní poskytování informací o dění ve školce i v rodině, aktivní výpomoc s případnými problémy...“

„Jde o komunikaci mezi rodinou a mateřskou školou. MŠ rodinu informuje o dění a stejně tak je důležité, aby se rodina zapojila do dění ve školce. „

„Důležitá je hlavně komunikace mezi rodinou a mateřskou školou, pokud se vyskytne problém kolem dítěte, je potřeba, aby ho řešily obě strany společně.“

OTÁZKA ČÍSLO 2

Proč myslíte, že je důležité, aby spolupráce mezi mateřskou školou a rodinou fungovala?

Tabulka č. 3 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 2 – MŠ A. Kančeva)

Odpověď	Počet uvedení	%
Prevence problémů	6	9,52 %
Blaho dítěte, vše pro jeho harmonický rozvoj	42	66,66 %
Vytvoření prostředí, kde se dítě cítí dobře	9	14,29 %
Prevence strachu dítěte	3	4,77 %
Informace o dítěti	3	4,77 %
Začlenění dítěte do kolektivu	3	4,77 %

Vyhodnocení: Rodiče dětí z mateřské školy, kde pracují, spatřují důležitost dobré spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou především pro **harmonický rozvoj dítěte**, pro jeho blaho. Tato odpověď byla uvedena v 66,66 % navrácených dotazníků. Dále nejčastěji uvádějí **vytvoření prostředí, kde se dítě cítí dobře**.

Tabulka č. 4 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 2 – ostatní mateřské školy)

Odpověď	Počet uvedení	%
Prevence problémů	2	2,20 %
Blaho dítěte, vše pro jeho harmonický rozvoj	51	56,04 %
Vytvoření prostředí, kde se dítě cítí dobře	7	7,70 %
Prevence strachu dítěte	4	4,40 %
Informace o dítěti	8	8,79 %
Začlenění dítěte do kolektivu	3	3,30 %
Podpora výchovy ze strany mateřské školy	16	17,59 %
Spokojenost obou stran	11	12,09 %

Vyhodnocení: Rodiče dětí z ostatních mateřských škol také spatřují důležitost spolupráce především **pro blaho dítěte a jeho harmonický rozvoj**. Dále uvádějí dobrou **podporu rodiny ze strany mateřské školy, spokojenost obou stran**. Kvalitní spolupráce je také zapotřebí pro **prevenci problémů, odstranění strachu dítěte a jeho začlenění do kolektivu**.

Z odpovědí respondentů:

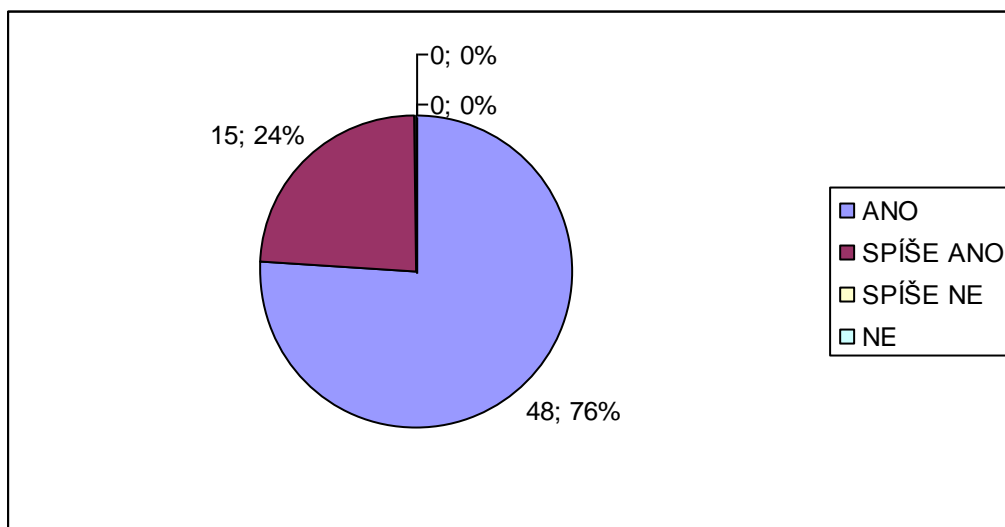
„Jednoznačně pro blaho, rozvoj a pocit bezpečí dítěte. Bez aktivní spolupráce není možné, aby vztah školka - rodina fungoval a tím pádem nemůže "fungovat" ve školce ani dítě... Je nutné dítěti ukázat, že existují i jiné instituce než rodina, jiné autority než rodiče a je nutné toto poznání oboustranně podporovat.“

„Protože jen tak budou všichni spokojeni – škola, rodiče, děti a počínání všech bude mít smysl.“

OTÁZKA ČÍSLO 3

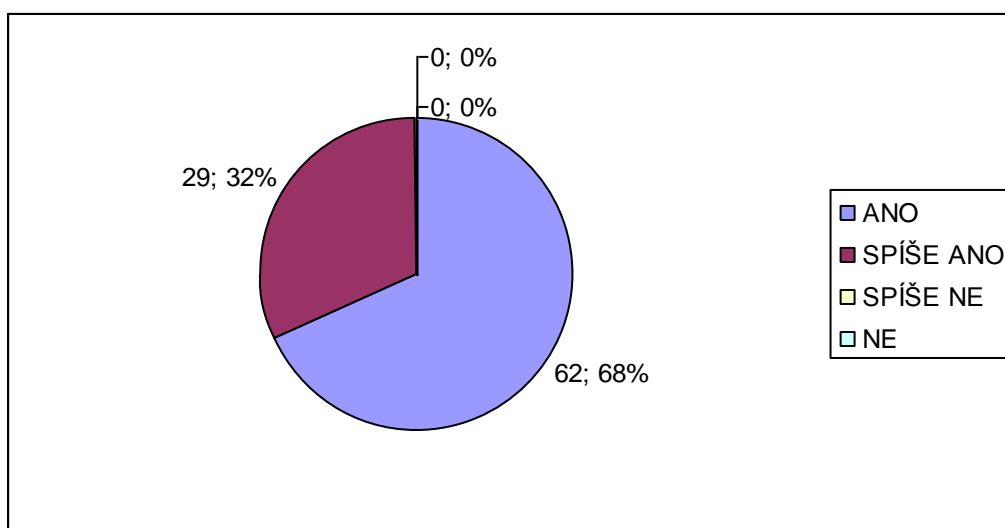
Jste spokojeni se spoluprací mezi Vámi a mateřskou školou?

Graf č. 1 (Grafické znázornění otázky č. 3 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: z grafu č. 1 je patrné, že většina dotázaných respondentů je spokojena se spoluprací mezi rodinou a mateřskou školou v jejich mateřské škole. Takto odpovědělo 76 % rodičů. Zbýlých 24 % uvedlo, že jsou spíše spokojeni. Nikdo z respondentů nevedl možnost spíše ne nebo ne.

Graf č. 2 (Grafické znázornění otázky č. 3 – ostatní MŠ)

Vyhodnocení: z grafu č. 2 vyplývá, že většina dotázaných odpověděla, že je spokojena nebo spíše spokojena se spoluprací s mateřskou školou. Žádný z respondentů nevedl možnost spíše ne nebo ne.

OTÁZKA ČÍSLO 4

Co se Vám na spolupráci líbí a co byste naopak vylepšili?

Tabulka č. 5 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 4 – MŠ A. Kančeva)

Odpověď:	Počet uvedení	%
Spokojeni	27	42,86 %
Akce (pozitivní hodnocení)	6	9,52 %
Přístup (pozitivní hodnocení)	9	14,29 %
Komunikace (pozitivní hodnocení)	18	28,57 %
Ochota řešení problémů (negativní hodnocení)	3	4,76 %
Častější informace (negativní hodnocení)	6	9,52 %
Individuální přístup (negativní hodnocení)	3	4,76 %
Více akcí, kroužků (negativní hodnocení)	3	4,76 %

Vyhodnocení: dvacet sedm dotázaných rodičů uvedlo, že jsou **spokojeni** se spoluprací mezi jejich rodinou a mateřskou školou. Rodiče taktéž **pozitivně hodnotili komunikaci, přístup učitelů a akce**. Bohužel někteří rodiče **nejsou spokojeni s individuálním přístupem, ochotou k řešení problémů a přáli by si více akcí a častější sdělování informací**.

Tabulka č. 6 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 4 – ostatní MŠ)

Odpověď:	Počet uvedení	%
Spokojeni	26	28,57 %
Přístup (pozitivní hodnocení)	19	20,88 %
Komunikace (pozitivní hodnocení)	17	18,68 %
Ochota řešení problémů (negativní hodnocení)	3	3,30 %
Častější informace (negativní hodnocení)	11	12,08 %
Více akcí, kroužků (negativní hodnocení)	5	5,49 %

Vyhodnocení: dvacet šest dotázaných rodičů uvedlo, že jsou **spokojeni** se spoluprací mezi jejich rodinou a mateřskou školou. Devatenáct rodičů je taktéž **spokojeno s přístupem učitelů** a sedmnáct rodičů je spokojeno s **komunikací**. Jedenáct rodičů by si přálo častější sdělování informací.

Z odpovědí respondentů:

„Líbí se mi aktivní předávání informací, řešení problémů,... Vylepšení souvisí spíše s online informacemi a možností ovlivnění docházky a změn ve stravování přes internet.“

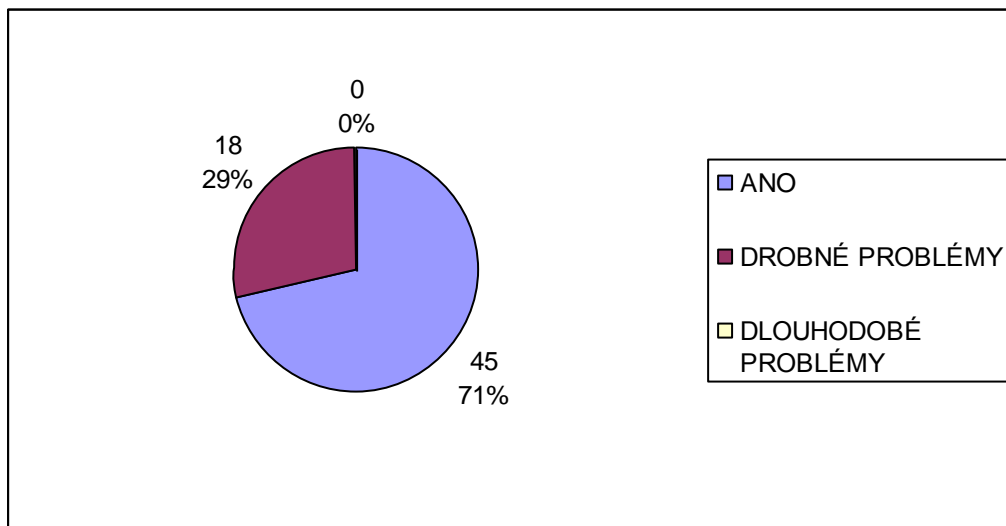
„ Líbí se mi, že pokud potřebuji něco řešit nebo se informovat, učitelky mi vyjdou vstříc.“

„ Líbí se mi odborné znalosti paní učitelek, jejich připomínky a názory. Spolupráci bych vylepšila o třídní schůzky (vyhrazený čas pro řešení individuálních problémů).“

OTÁZKA ČÍSLO 5

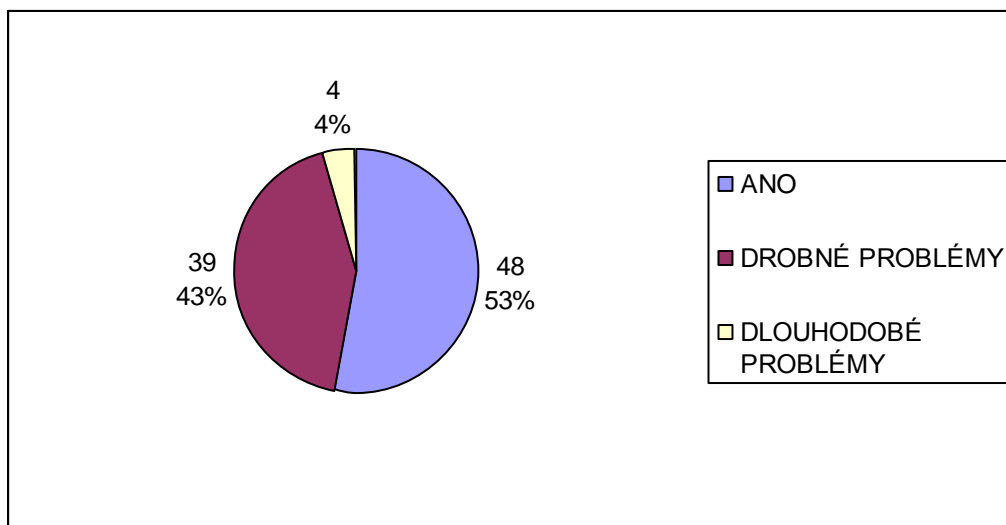
Adaptovalo se Vaše dítě v prostředí MŠ bez problémů?

Graf č. 3 (Grafické znázornění otázky č. 5 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: Z uvedeného grafu č. 3 je vidět, že většina dětí se v dané mateřské škole adaptovala dobře, bez problémů. Osmnáct rodičů uvedlo, že jejich dítě mělo při adaptaci drobné problémy, žádný z rodičů neuvedl problémy dlouhodobé.

Graf č. 4 (Grafické znázornění otázky č. 5 – ostatní MŠ)

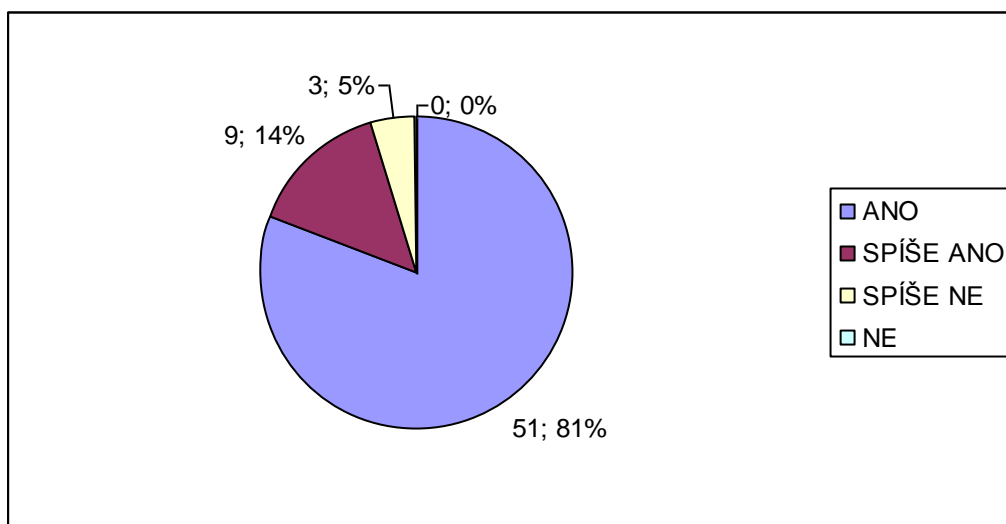

Vyhodnocení: Většina respondentů (53 %) uvedla, že se jejich dítě adaptovalo dobře. 43 % uvedlo, že se jejich dítě v prostředí mateřské školy adaptovalo s drobnými problémy a 4 % uvedla, že s problémy dlouhodobými.

OTÁZKA ČÍSLO 6

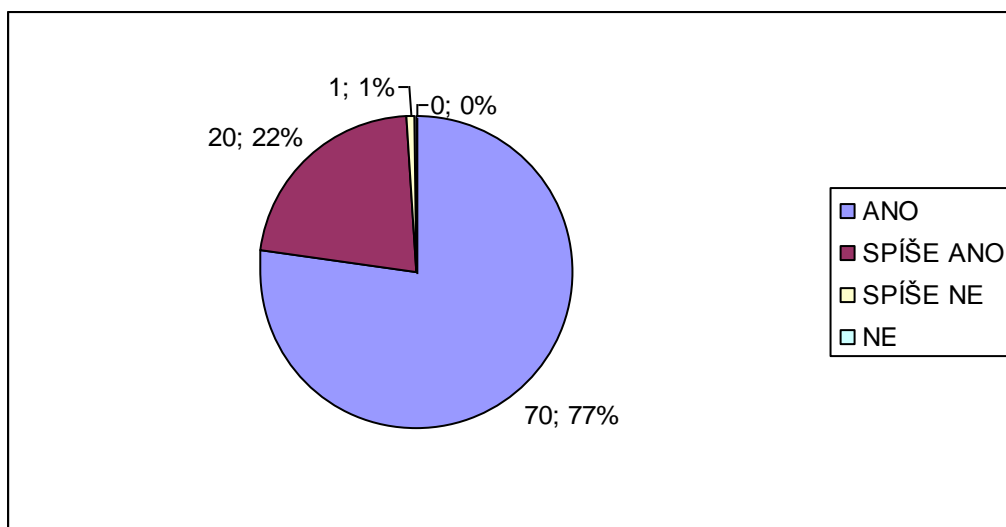
Měli jste ze strany mateřské školy dostatek potřebných informací před zahájením docházky Vašeho dítěte do MŠ?

Graf č. 5 (Grafické znázornění otázky č. 6 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: Nejvíce respondentů (81 %) uvedlo, že mělo dostatek informací před nástupem jejich dítěte do mateřské školy. 14 % dotázaných zvolilo možnost spíše ano a 5 % respondentů zvolilo možnost spíše ne.

Graf č. 6 (Grafické znázornění otázky č. 6 – ostatní MŠ)

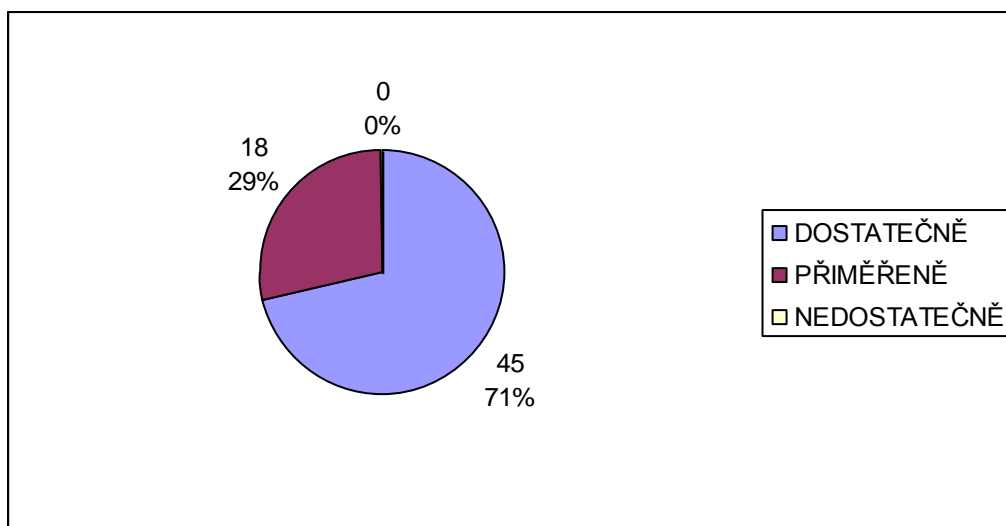

Vyhodnocení: z grafu číslo šest vyplývá, že 77 % procent z dotazovaných rodičů mělo dostatek potřebných informací před zahájením docházky dítěte do mateřské školy. 22 % rodičů uvedlo, že spíše měli dostatek potřebných informací. 1 % rodičů bylo spíše nespokojeno s dostatkem informací. Žádný rodič nebyl neinformovaný.

OTÁZKA ČÍSLO 7

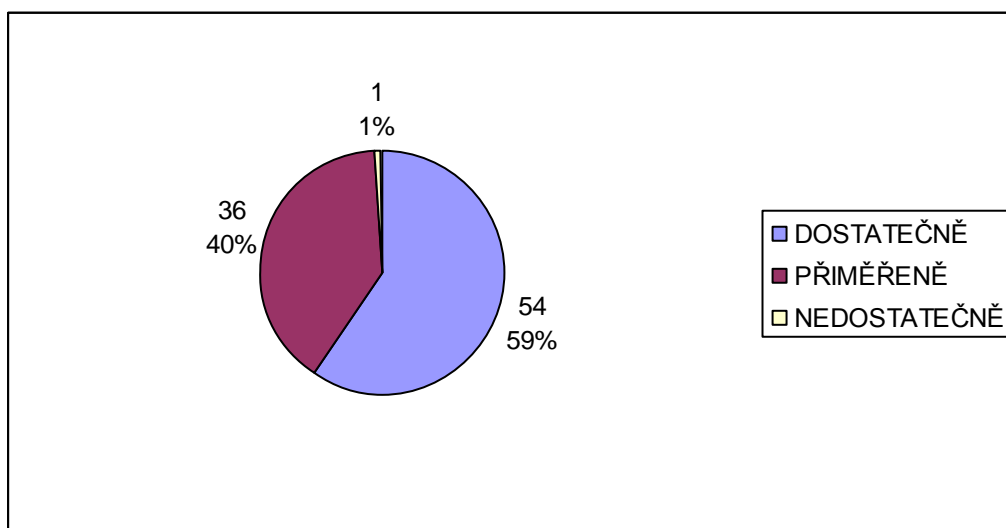
Myslíte si, že máte dostatek informací o současném dění Vašeho dítěte v MŠ?

Graf č. 7 (Grafické znázornění otázky č. 7 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: Z grafu číslo sedm je patrné, že rodiče jsou spokojeni s dostatkem informací o současném dění v mateřské škole. Čtyřicet pět rodičů uvedlo, že jsou dostatečně informováni o dění mateřské školy. Osmnáct rodičů uvedlo, že jsou informováni přiměřeně. Žádný rodič nevedl třetí nabízenou možnost – nedostatečně.

Graf č. 8 (Grafické znázornění otázky č. 7 – ostatní MŠ)

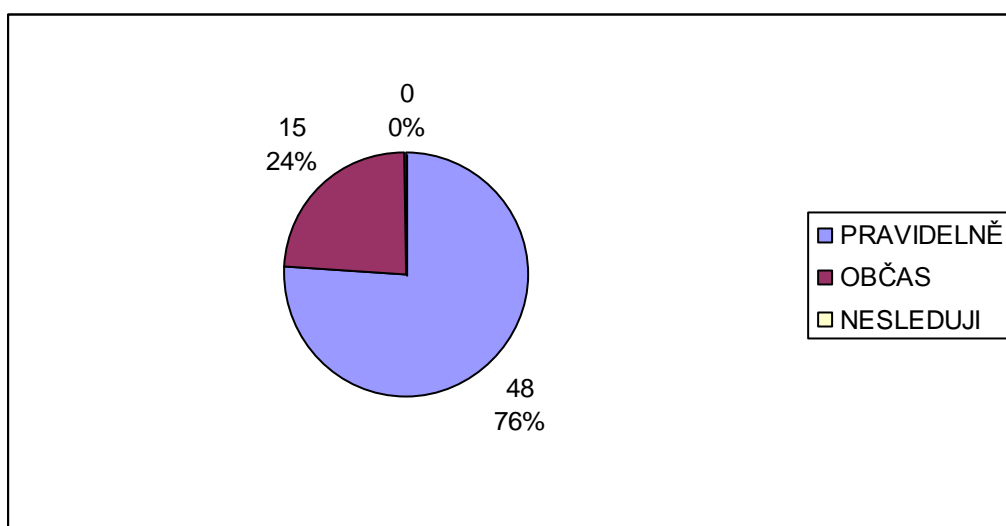

Vyhodnocení: Z dotázaných rodičů v ostatních mateřských školách většina odpověděla, že má dostatek informací o současném dění v mateřské škole. Takto odpovědělo 59 %. 40 % uvedlo, že jsou informováni přiměřeně a 1 % nedostatečně.

OTÁZKA ČÍSLO 8

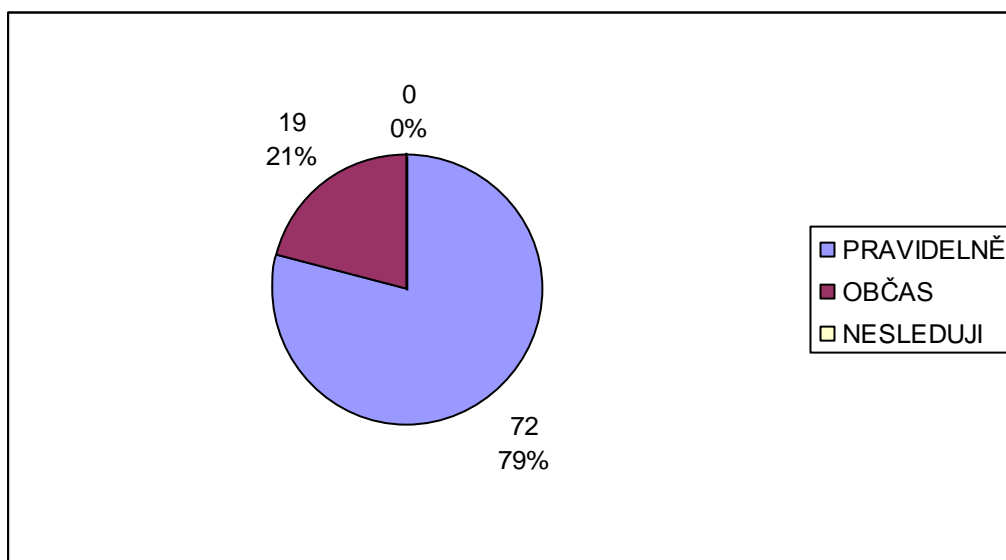
Sledujete informace na nástěnkách v MŠ?

Graf č. 9 (Grafické znázornění otázky č. 8 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: Jak vyplývá z grafu číslo devět, 76 % rodičů sleduje informace na nástěnkách pravidelně. 24 % rodičů sleduje informace pouze občas. 0 % rodičů informace vůbec nesleduje.

Graf č. 10 (Grafické znázornění otázky č. 8 – ostatní MŠ)

Vyhodnocení: Většina dotázaných (79 %) uvedlo, že sledují informace na nástěnkách pravidelně. 21 % uvedlo, že občas. Nikdo neuvedl možnost: informace nesledují.

OTÁZKA ČÍSLO 9

Které informace Vám chybí?

Tabulka č. 7 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 9 – MŠ A. Kančeva)

Odpověď	Počet uvedení	%
Nic mi nechybí	48	76,19 %
Včasné informace o akcích	3	4,76 %
Častější informace o průběhu dne	9	14,29 %

Vyhodnocení: Většina rodičů (48) uvedla, že jim žádné **informace nechybí**. 9 rodičů by chtělo **častější informace o průběhu dne** a 3 rodiče **včasnější informace** o připravovaných **akcích**.

Tabulka č. 8 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 9 – ostatní MŠ)

Odpověď	Počet uvedení	%
Nic mi nechybí	37	40,66 %
Včasné informace o akcích	6	6,59 %
Častější informace o průběhu dne	13	14,29 %

Vyhodnocení: Většina dotázaných rodičů uvedla, že jim nechybí **žádné informace**, takto odpovědělo 37 rodičů. 13 dotázaných by uvítalo **častější informace z průběhu dne** a 6 rodičů **včasnější informace o akcích**.

Z odpovědí respondentů:

„Informace o průběhu dne. Co dítě zažilo, co nového se naučilo. Občas postrádám práci dítěte na nástěnce.“

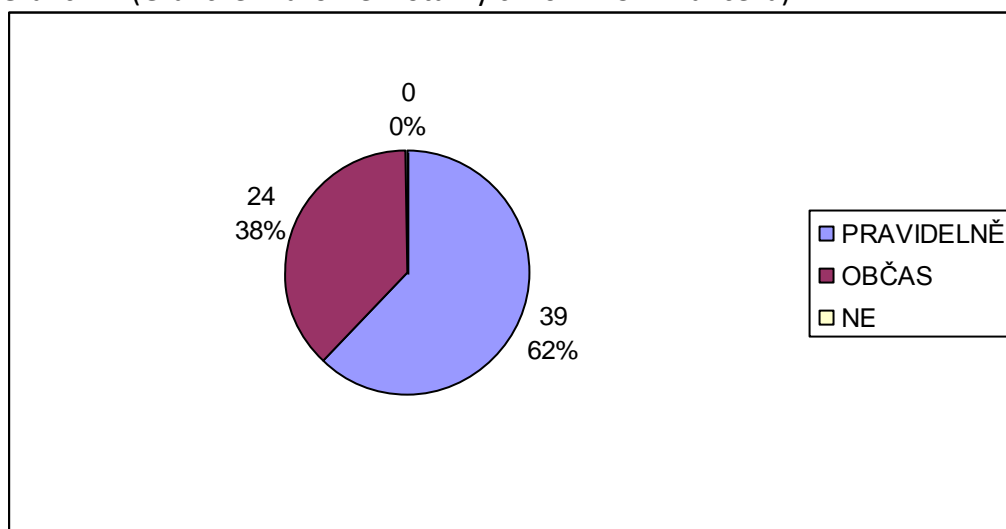
„Například krátké sdělení od paní učitelek, v čem se dítě zlepšilo, zhoršilo – ohodnotit cca 1x-2x za měsíc.“

„Přehled prázdnin, informace o školkových činnostech (ale chápu, že není v možnostech učitelek, které se dětem celý den věnují, aby ještě pro rodiče vypisovaly, co dělají ..)“

OTÁZKA ČÍSLO 10

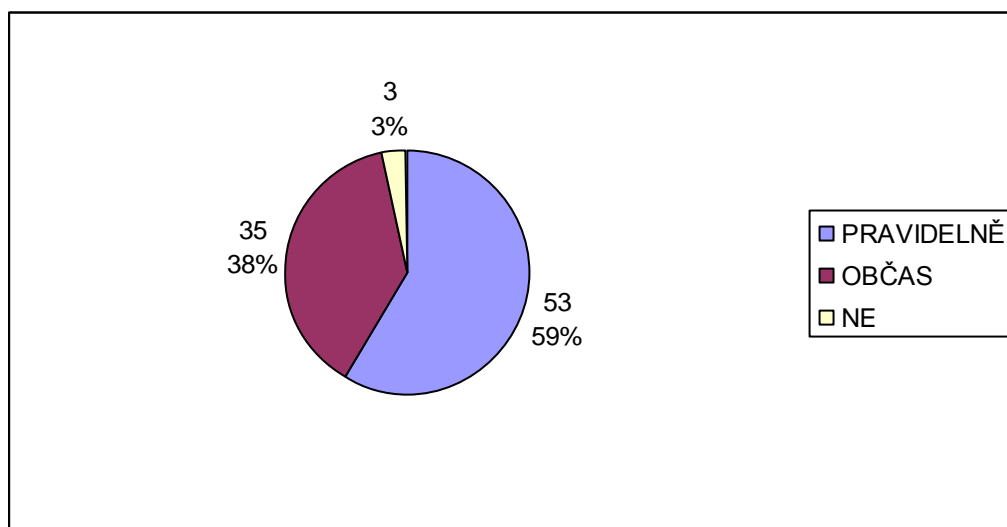
Účastníte se společných akcí pořádaných MŠ pro rodiče a děti?

Graf č. 11 (Grafické znázornění otázky č. 10 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: všichni dotázaní se účastní akcí pořádaných mateřskou školou. 62 % rodičů uvedlo, že se akcí účastní pravidelně, 38% rodičů se účastní občas.

Graf č. 12 (Grafické znázornění otázky č. 10 – ostatní MŠ)

Vyhodnocení: 97 % dotázaných se účastní akcí, které pořádá jejich mateřská škola. 59 % dotázaných rodičů se účastní pravidelně, 38 % se účastní občas. 3 % z dotázaných se akcí pořádaných mateřskou školou neúčastní.

OTÁZKA ČÍSLO 11

*Jaké akce pro rodiče a děti pořádá Vaše mateřská škola? (Karneval, Drakiáda, ...)
Snažte se prosím vyjmenovat, co nejvíce akcí.*

Tabulka č. 9 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 11 – MŠ A. Kančeva)

Odpověď	Počet uvedení	%
Drakiáda	48	76,19 %
Oslava Vánoc	45	71,43 %
Karneval	39	61,90 %
Čarodějnice	12	19,05 %
Turistické hry	15	23,81 %
Zahradní slavnost, loučení s předškoláky	39	61,90 %
Besídky	33	52,38 %
Divadla	6	9,52 %
Sportovní den	18	28,57 %
Světýlkový podvečer	9	14,29 %
Noc v mateřské škole	3	4,76 %
Tvořivé dílny	12	19,05 %

Vyhodnocení: z tabulky č.9 je patrné, že nejvíce rodičů uvedlo, že jejich mateřská škola pořádá **drakiádu**. Tuto akci uvedlo 48 rodičů. 45 rodičů uvedlo **oslavu Vánoc** a 39 rodičů uvedlo **karneval** a **zahradní slavnost** (loučení s předškoláky). 33 rodičů uvedlo **besídky**, 18 rodičů sportovní den a 15 rodičů **turistické hry**. Mezi další jmenované akce patří například **noc v mateřské škole**, oslava **čarodějnic**, **světýlkový podvečer**, **divadla**.

Tabulka č. 10 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 11 – ostatní MŠ)

Odpověď	Počet uvedení	%
Drakiáda	16	17,58 %
Oslava Vánoc	11	12,09 %
Karneval	31	34,07 %
Čarodějnice	3	3,30 %
Turistické hry	9	9,89 %
Zahradní slavnost, loučení s předškoláky	20	21,98 %
Besídky	43	47,25 %
Divadla	6	6,60 %
Sportovní akce	2	2,20 %
Halloween, Světýlkový podvečer	5	5,49 %
Tvořivé dílny	26	28,57 %
Oslava dne dětí	8	8,79 %
Výlety	6	6,59 %
Uspávání broučků	10	10,99 %
Sv. Martin	6	6,59 %
Michaelská slavnost	5	5,49 %

Vyhodnocení: nejčastěji rodiče uvedli, že jejich mateřská škola pořádá **besídky**. Takto odpovědělo 43 dotázaných. Dále **karneval** (31), **tvořivé dílny** (26), **zahradní slavnost** (20 dotázaných). Často byla uvedena také **drakiáda** (16), **oslava Vánoc** (11) a **uspávání broučků** (10).

OTÁZKA ČÍSLO 12

Které akce patří k Vaším nejoblíbenějším?

Tabulka č. 11 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 12 – MŠ A. Kančeva)

Odpověď	Počet uvedení	%
Oslava Vánoc	15	23,81 %
Všechny akce	18	28,57 %
Světýlkový podvečer	3	4,71 %
Zahradní slavnost, Akce na zahradě	15	23,81 %
Tvořivé dílny	9	14,29 %
Sportovní akce	3	4,71 %
Besídky	12	19,05 %
Turistické hry	3	4,71 %

Vyhodnocení: Nejvíce rodičů (18) uvedlo, že mají rádi všechny akce. Nejoblíbenější akcí naší mateřské školy je dle rodičů oslava Vánoc a zahradní slavnost. Tyto akce uvedlo 15 rodičů. Velké oblibě se těší také besídky (12) a tvořivé dílny (9).

Tabulka č. 12 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 12 – ostatní MŠ)

Odpověď	Počet uvedení	%
Oslava Vánoc	9	9,89 %
Všechny akce	10	10,99 %
Světýlkový podvečer, Uspávání broučků	7	7,69 %
Zahradní slavnost, Akce na zahradě	6	6,59 %
Tvořivé dílny	11	12,09 %
Besídky	33	36,26 %
Karneval	6	6,59 %

Vyhodnocení: Tabulka č. 12 vyhodnocuje oblibu jednotlivých pořádaných akcí u dotázaných rodičů. Nejvíce oblíbené jsou besídky, uvedlo je 36,26 % dotázaných rodičů. Mezi oblíbené patří rovněž tvořivé dílny (12,09 %) a oslava Vánoc (9,89 %). 10,99 % dotázaných rodičů uvedlo, že mají rádi všechny akce.

Z odpovědí respondentů:

„Všechny pořádané akce mají něco do sebe.“

„Všechny - každá má své téma a je vždy na 1 připravená“*

„Ráda bych navštívila akcí víc, ale konají se většinou moc brzy odpoledne a to mám veliký problém stihnout.“

OTÁZKA ČÍSLO 13

Jaký smysl spatřujete v pořádání těchto akcí?

Tabulka č. 13 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 13 – MŠ A. Kančeva)

Odpoověď	Počet uvedení	%
Prohloubení vztahů, stmelování kolektivu	15	23,81 %
Společně strávený čas s dítětem	9	14,29 %
Vtažení rodičů do života MŠ	12	19,05 %
Poznání ostatních rodičů	18	28,57 %
Poznání učitelů	6	9,52 %
Poznání kamarádů svého dítěte	9	14,29 %
Rozvoj dítěte, jeho dovedností	6	9,52 %
Radost, zážitky	3	4,76 %

Vyhodnocení: Dotázaní rodiče spatřují největší smysl pořádání akcí v **poznání ostatních rodičů (28,57 %)**, **v prohloubení vztahů a stmelení kolektivu (23,81 %)**, **vtažení rodičů do života MŠ (19,05 %)**. Dále rodiče uvádějí **společně strávený čas s dítětem a poznání kamarádů svého dítěte (14,29 %)**.

Tabulka č. 14 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 13 – ostatní MŠ)

Odpověď	Počet uvedení	%
Prohloubení vztahů, stmelování kolektivu	27	29,67 %
Společně strávený čas s dítětem	14	15,38 %
Vtažení rodičů do života MŠ	9	9,89 %
Poznání ostatních rodičů	19	20,88 %
Poznání učitelů	13	14,29 %
Poznání kamarádů svého dítěte	7	7,69 %
Rozvoj dítěte, jeho dovedností	30	32,97 %
Radost, zážitky	17	18,68 %
Odstranění trémy	8	8,79 %

Vyhodnocení: Tabulka č. 14 uvádí smysl pořádaných akcí pohledem dotázaných rodičů. Nejvíce rodičů spatřuje smysl v **rozvoji dítěte, jeho dovedností**. Takto odpovědělo 32,97 % rodičů z dotázaných. Dále nejvíce rodiče spatřují smysl v **prohloubení vztahů a stmelování kolektivu** (29,67 %). Také rodiče zdůrazňují **poznání ostatních rodičů** (20,88 %), **radost a nové zážitky** (18,68 %) a **společně strávený čas s dítětem** (15,38 %).

OTÁZKA ČÍSLO 14

Které akce Vám v nabídce chybí a které byste uvítali?

Tabulka č. 15 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 14 – MŠ A. Kančeva)

Odpověď	Počet uvedení	%
Nic nám v nabídce nechybí	42	66,66 %
Více sportovních akcí	5	7,94 %
Besídky	1	1,59 %
Akce na zahradě	4	6,35 %
Výlety	2	3,17 %

Vyhodnocení: Z tabulky č.15 je patrné, že rodiče jsou spokojeni s nabídkou mateřské školy. Většina rodičů (42) uvedla, že je s nabídkou akcí spokojena a ponechala by ji stejnou. Pět rodičů by rádo **více sportovních akcí**, čtyři **akce na zahradě**. Dva rodiče by si přáli více **výletů** a jeden **besídky**.

Tabulka č. 16 (Přehled uvedených odpovědí k otázce č. 14 – MŠ A. Kančeva)

Odpověď	Počet uvedení	%
Nic nám v nabídce nechybí	15	16,48 %
Více sportovních akcí	4	4,40 %
Besídky	10	10,99 %
Akce na zahradě	12	13,19 %
Výlety	8	8,79 %

Vyhodnocení: Patnáct rodičů do otázky uvedlo, že jsou spokojeni s nabídkou mateřské školy, žádná akce jim nechybí. Dvanáct rodičů by chtělo **více akcí na zahradě**, deset pořádání **besídek**, osm rodičů by uvítalo **výlety** a čtyři rodiče více **sportovních akcí**.

Z odpovědí respondentů:

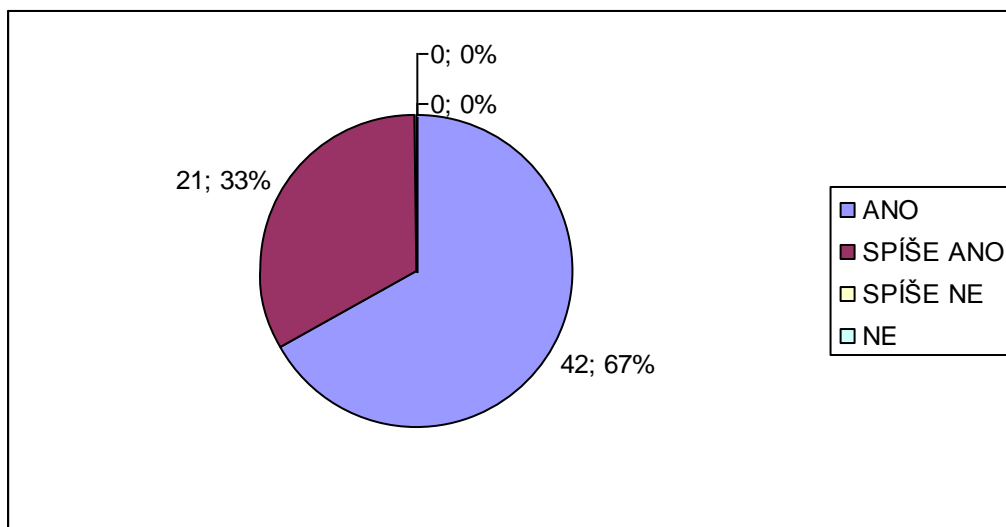
„Uvítala bych sportovní akce, "branný" den s rodiči (výlet s opékáním buřtů,...), akce při kterých by se děti pohybovaly i s rodiči více v přírodě.“

„Myslím, že nabídka akcí je pestrá, žádná akce mi nechybí.“

OTÁZKA ČÍSLO 15

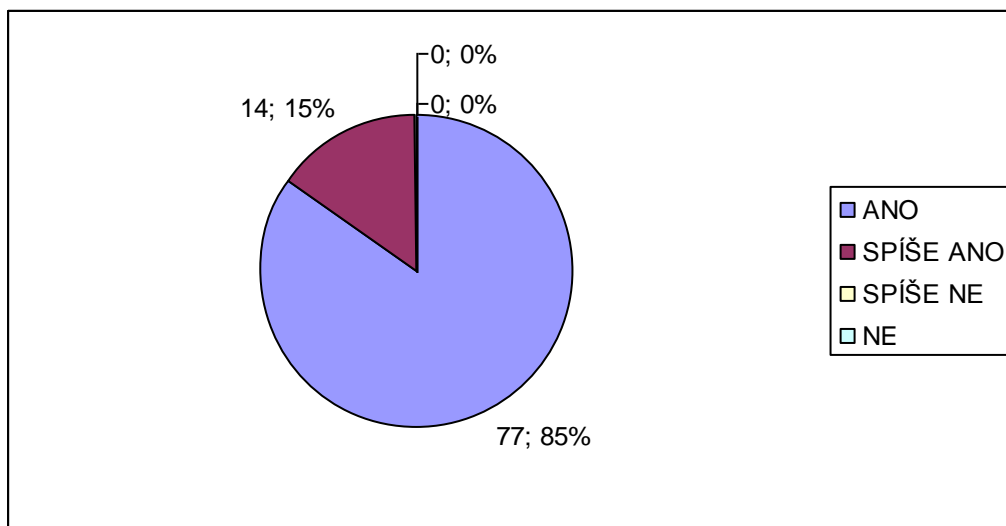
Vnímáte učitelky jako vstřícné partnery? Máte k nim důvěru?

Graf č. 13 (Grafické znázornění otázky č. 15 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: z grafu č.13 je patrné, že rodiče vnímají učitelky jako vstřícné partnery. Většina rodičů (67 %) uvedlo možnost ano a zbylí rodiče (33 %) možnost spíše ano.

Graf č. 14 (Grafické znázornění otázky č. 15 – ostatní MŠ)

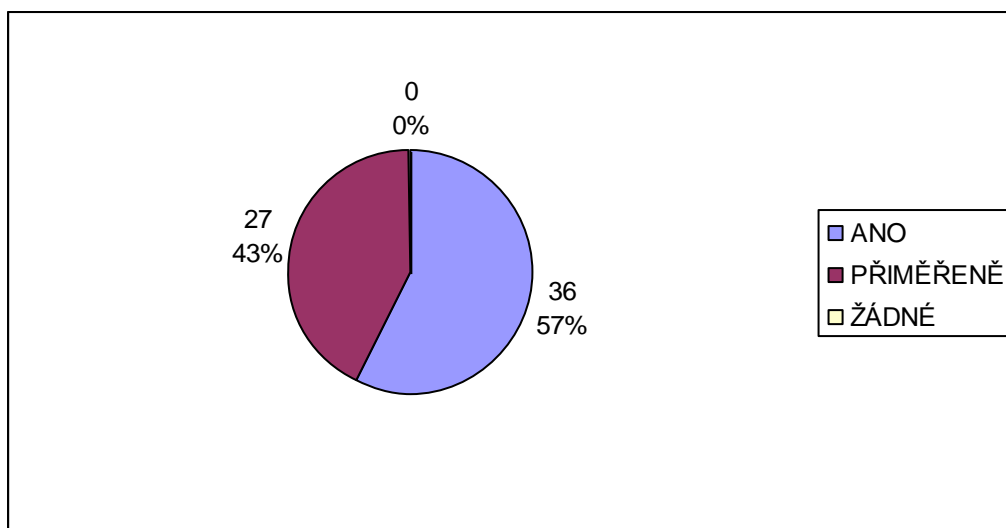

Vyhodnocení: z dotázaných rodičů 85% uvedlo, že vnímají učitelky jako vstřícné partnery. Zbýlých 15 % zvolilo možnost spíše ano.

OTÁZKA ČÍSLO 16

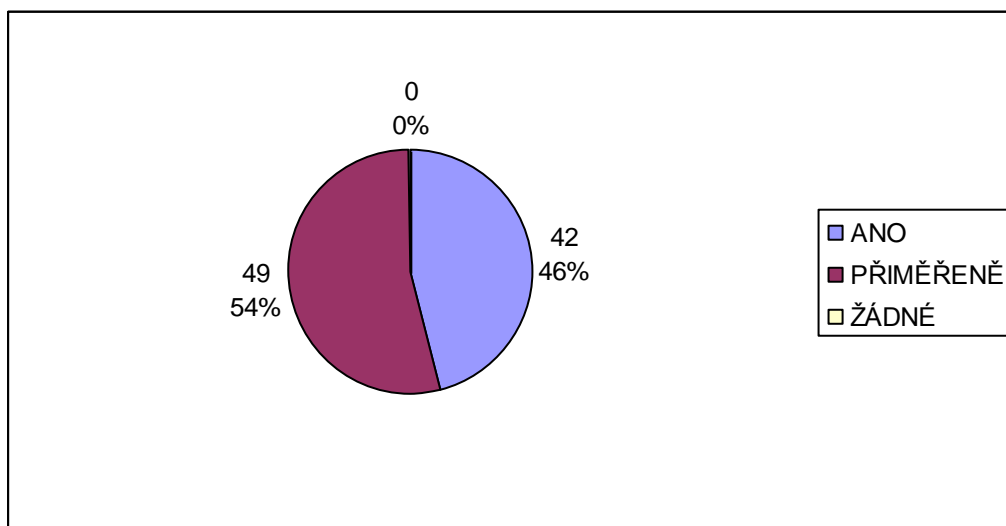
Máte dostatek informací o školní zralosti?

Graf č. 15 (Grafické znázornění otázky č. 16 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: z grafu č.15 je patrné, že všichni rodiče mají alespoň přiměřeně informací o školní zralosti. Tuto možnost uvedlo 27 rodičů, 36 rodičů uvedlo, že informací mají dostatek.

Graf č. 16 (Grafické znázornění otázky č. 16 – ostatní MŠ)

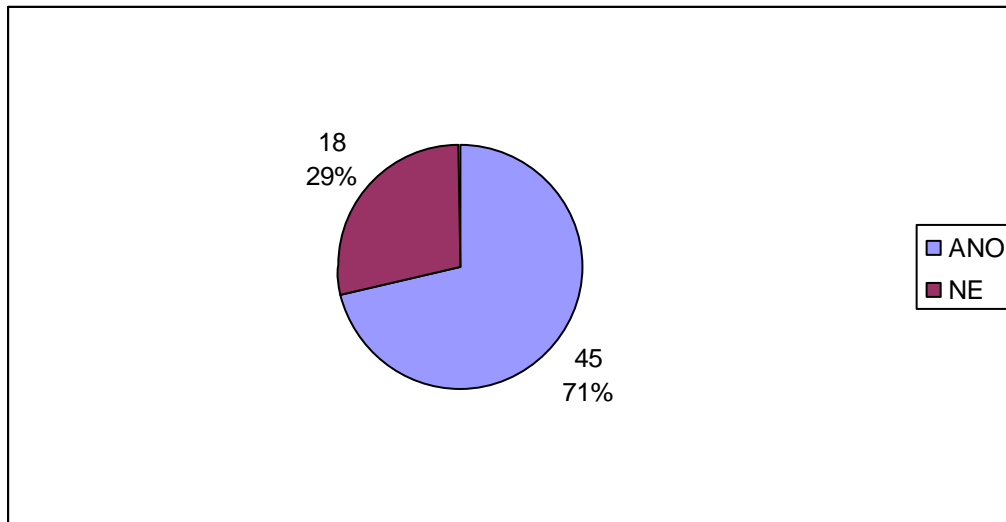

Vyhodnocení: 49 rodičů uvedlo, že mají dostatek informací o školní zralosti. 42 rodičů uvedlo, že mají informací přiměřeně.

OTÁZKA ČÍSLO 17

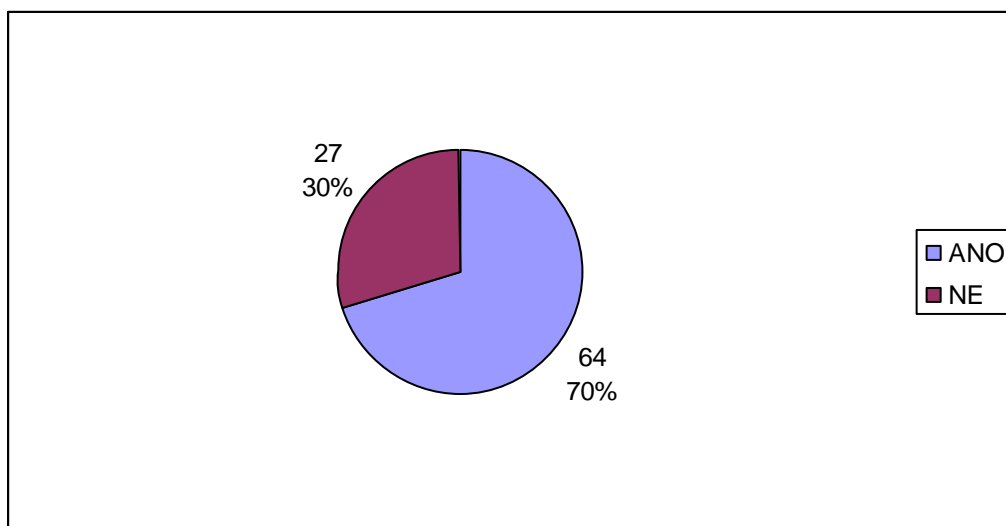
Využili byste možnost besedy na téma školní zralost s pracovnící z Pedagogicko-psychologické poradny v mateřské škole?

Graf č. 17 (Grafické znázornění otázky č. 17 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: Většina z dotázaných rodičů (71 %) uvedla, že by využila možnost besedy na téma školní zralosti. Zbylí rodiče (29 %) by tuto možnost nevyužili.

Graf č. 18 (Grafické znázornění otázky č. 17 – ostatní MŠ)

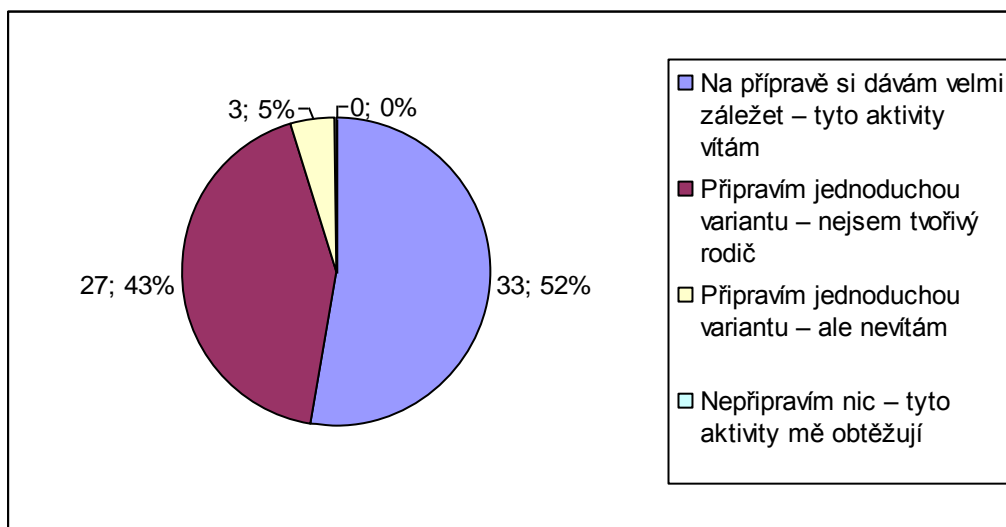

Vyhodnocení: z grafu č. 18 je patrné, že většina rodičů (70 %) by využila možnost besedy na téma školní zralosti, 30 % rodičů by tuto možnost nevyužilo.

OTÁZKA ČÍSLO 18

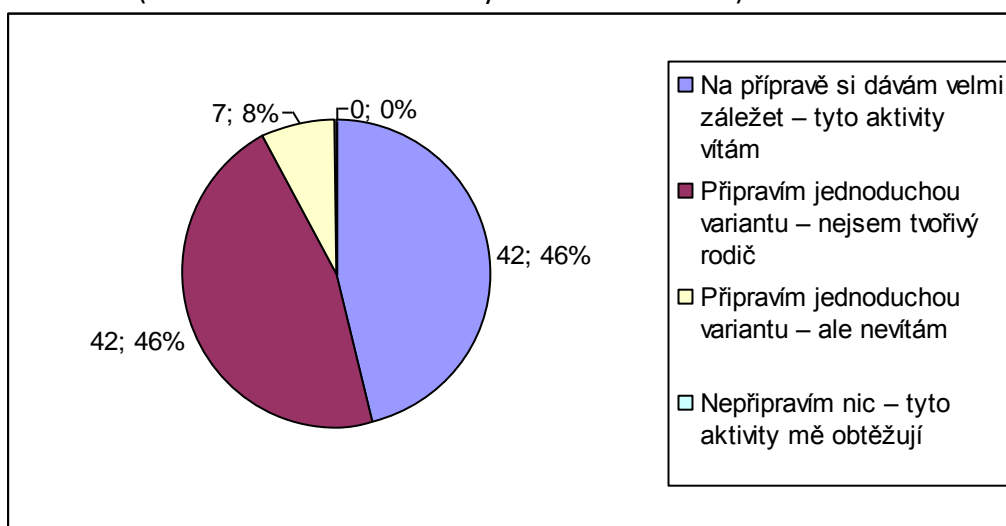
Jaký máte názor na přípravu kostýmů a rekvizit na tematické dny v MŠ?

Graf č. 19 (Grafické znázornění otázky č. 18 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: Nejvíce rodičů (33) si na přípravě kostýmů dává velmi záležet, vítá tyto aktivity. Druhou nejčastější odpovědí byla možnost: připravím jednoduchou variantu, nejsem tvořivý rodič. Takto odpovědělo 27 rodičů. Pouze 3 rodiče zvolili třetí možnost: připravím jednoduchou variantu, ale nevítám. Nikdo nezvolil poslední možnost: nepřipravím nic, tyto aktivity mě obtěžují.

Graf č. 20 (Grafické znázornění otázky č. 18 – ostatní MŠ)

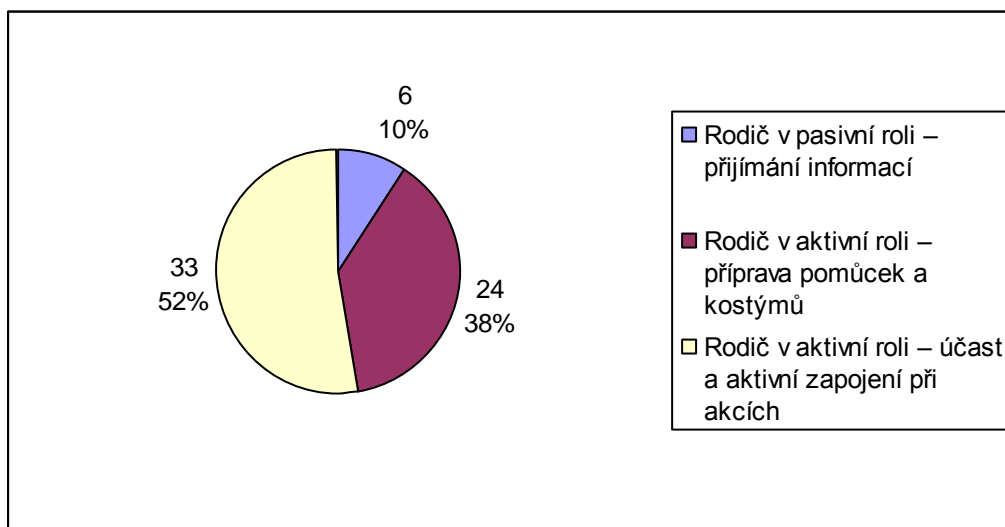

Vyhodnocení: shodný počet 42 rodičů si vybralo první nebo druhou variantu: na přípravě si dávám velmi záležet nebo připravím jednoduchou variantu, nejsem tvořivý rodič. Třetí variantu: připravím jednoduchou variantu, ale nevítám, si zvolilo 7 rodičů. Poslední uvedenou variantu si žádný rodič nezvolil.

OTÁZKA ČÍSLO 19

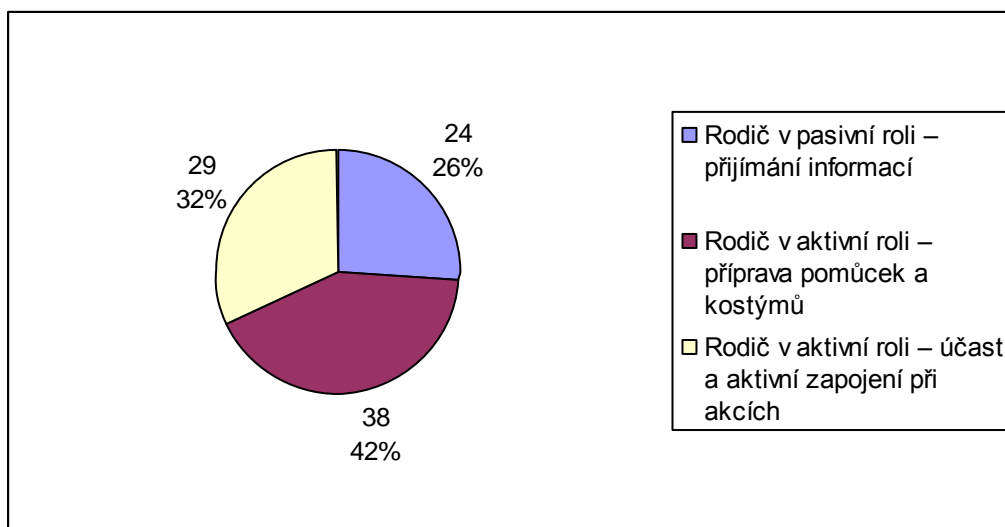
Jakou formu spolupráce preferujete?

Graf č. 21 (Grafické znázornění otázky č. 19 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: Z grafu č. 21 vyplývá, že většina dotázaných rodičů preferuje aktivní zapojení před pasivním, 52 % rodičů preferuje účast a aktivní zapojení na akcích, 38 % rodičů přípravu pomůcek a kostýmů. 10 % rodičů preferuje pasivní roli.

Graf č. 22 (Grafické znázornění otázky č. 19 – ostatní MŠ)

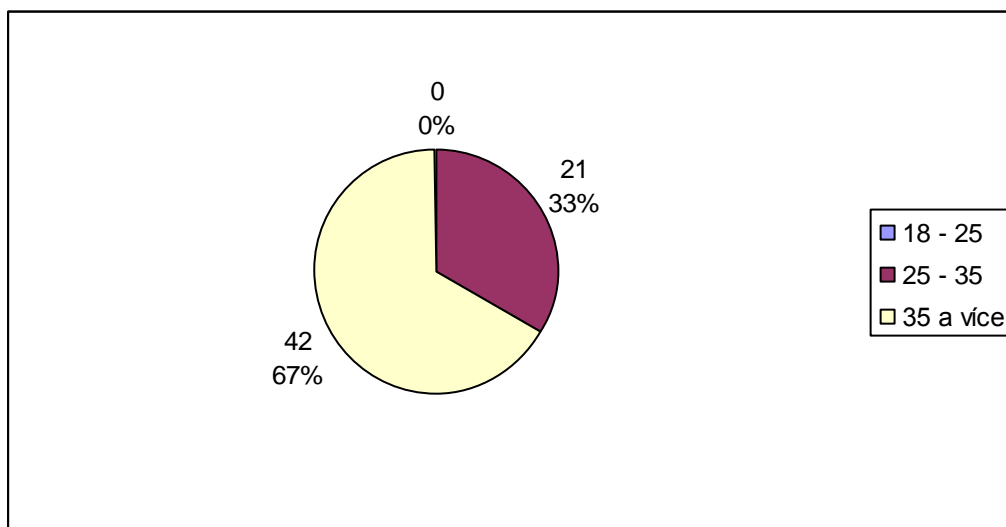

Vyhodnocení: 42 % dotázaných rodičů preferuje aktivní roli, přípravu pomůcek a kostýmů. 32 % rodičů upřednostňuje aktivní roli, účast a aktivní zapojení při akcích. 26 % rodičů se nejlépe cítí v pasivní roli.

OTÁZKA ČÍSLO 20

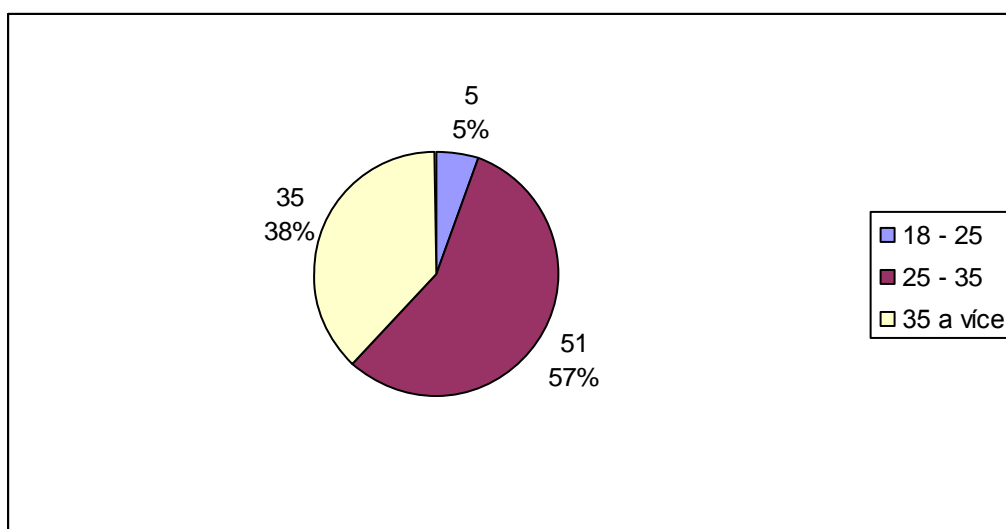
Jaký je Váš věk?

Graf č. 23 (Grafické znázornění otázky č. 20 – MŠ A. Kančeva)

Vyhodnocení: Nejvíce dotazovaných rodičů je starších 35 let, tuto variantu uvedlo 42 rodičů. 21 rodičů je ve věku 25 – 35 let. Žádný z dotázaných rodičů není mladší 25 let.

Graf č. 24 (Grafické znázornění otázky č. 20 – ostatní MŠ)

Vyhodnocení: Z grafu č. 24 je patrné, že nejvíce z dotázaných rodičů je ve věku 25 - 35 let. Tuto variantu uvedlo 51 rodičů. 35 rodičů je starší 35 let a 5 rodičů mladší 25 let.

6.2 Ověření stanovených předpokladů

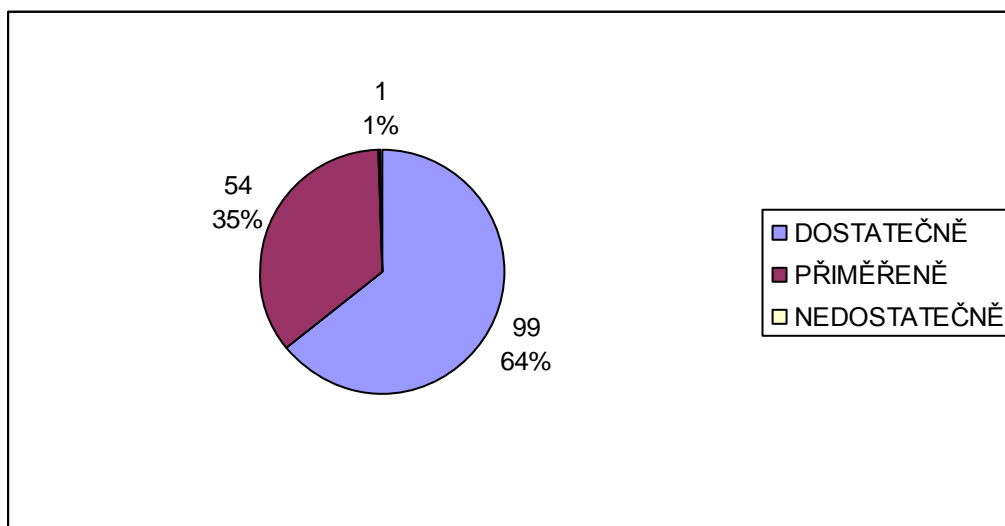
PŘEDPOKLAD Č.1

Většina rodičů je dostatečně informována o současném dění v mateřské škole.

Tabulka č. 17 (Přehled odpovědí k otázce č. 7 – všechny MŠ)

Odpověď:	MŠ A. Kančeva:	Ostatní MŠ:	Celkem:
Dostatečně	45	54	99
Přiměřeně	18	36	54
Nedostatečně	0	1	1

Graf č. 25 (Předpoklad č.1)

Vyhodnocení: Z uvedeného grafu číslo 25 vyplývá, že většina z dotázaných rodičů (64 %) uvedla, že jsou dostatečně informováni o současném dění v mateřské škole. 35 % rodičů uvedlo, že jsou informováni přiměřeně a 1 % rodičů, že nedostatečně. Předpoklad č. 1 se tímto potvrdil.

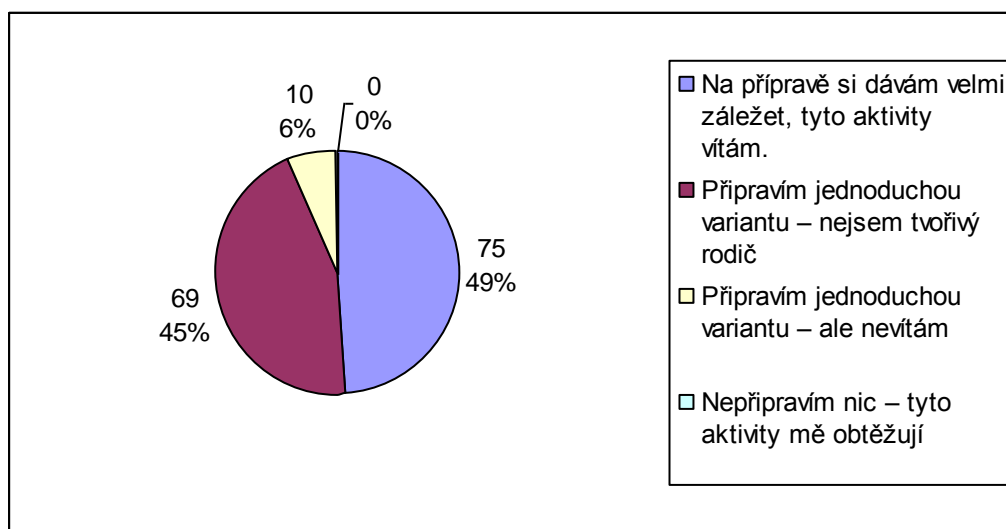
PŘEDPOKLAD Č.2

Rodiče nevítají přípravu kostýmů a rekvizit na tématické dny.

Tabulka č.18 (Přehled odpovědí k otázce č. 18 – všechny MŠ)

Odpovědi	MŠ A. Kančeva	Ostatní MŠ	Celkem
Na přípravě si dávám velmi záležet, tyto aktivity vítám.	33	42	75
Připravím jednoduchou variantu – nejsem tvořivý rodič	27	42	69
Připravím jednoduchou variantu – ale nevítám	3	7	10
Nepřipravím nic – tyto aktivity mě obtěžují	0	0	0

Graf č. 26 (Předpoklad č. 2)

Vyhodnocení: Z grafu je patrné, že 49 % rodičů uvedlo, že na přípravě si dává velmi záležet, vítá tyto aktivity. 45 % dotázaných zvolilo variantu: připravím jednoduchou variantu, nejsem tvořivý rodič, 6 % variantu: připravím jednoduchou variantu, ale nevítám. Žádný z dotázaných nevedl poslední variantu: nepřipravím nic, tyto aktivity mě obtěžují. Předpoklad č. 2 se tímto vyvrátil.

PŘEDPOKLAD č.3

Rodiče, kteří mají alespoň přiměřeně informací o školní zralosti, nemají v plánu využít besedu o této problematice.

Tabulka č. 19 (Předpoklad č. 3 – MŠ A. Kančeva)

Vzájemné možnosti odpovědí Spojitost (informace – účast na besedě)	Počet uvedení	%
ANO – ANO	45	71,43 %
ANO – NE	18	28,57 %
NE – ANO	0	0 %
NE - NE	0	0 %

Tabulka č.20 (Předpoklad č. 3 – ostatní MŠ)

Vzájemné možnosti odpovědí Spojitost (informace – účast na besedě)	Počet uvedení	%
ANO – ANO	64	70,33 %
ANO – NE	27	29,67 %
NE – ANO	0	0 %
NE - NE	0	0 %

Vyhodnocení: výsledky z mé mateřské školy a ostatních mateřských škol jsou velmi podobné. V obou případech rodiče, kteří mají dostatek informací nebo alespoň přiměřeně informací, by využili možnost účastnit se besedy na téma školní zralosti. Tuto možnost by v obou případech využilo více jak 70 % informovaných rodičů. Zbytek rodičů má alespoň přiměřené informace o školní zralosti, ale besedu by nevyužili. Žádný z rodičů neuvedl možnost, že mu informace o školní zralosti chybí. I přes dostatek informací by většina dotázaných rodičů ráda získala další informace a besedy se účastnila, předpoklad č. 3 se tímto vyvrátil.

PŘEDPOKLAD č.4

Děti informovaných rodičů se adaptují lépe než děti, jejichž rodiče neměli dostatek informací před nástupem dítěte do mateřské školy.

Pro vyhodnocení tohoto předpokladu beru v potaz tyto možnosti:

Adaptovalo se Vaše dítě v prostředí MŠ bez problémů?

ANO – ano

NE - drobné, dlouhodobé problémy

Měli jste ze strany MŠ dostatek potřebných informací před zahájením docházky Vašeho dítěte do MŠ?

ANO – ano, spíše ano

NE – spíše ne, ne

Tabulka č. 21 (Předpoklad č. 4 – MŠ A. Kančeva)

Vzájemné možnosti odpovědí	Počet uvedení	%
Spojitosť (adaptace – dostatek informací)		
ANO – ANO	48	76,19 %
NE – ANO	12	19,05 %
ANO – NE	3	4,76 %
NE - NE	0	0 %

Vyhodnocení: nejvíce procent (76,19 %) získala první možnost: rodiče dětí, které se dobře adaptovaly, měli před nástupem dostatek informací. Dvanáct rodičů (19,05 %) uvedlo, že měli dostatek informací, přesto se u adaptace jejich dětí vyskytly problémy. Tři rodiče (4,76 %) uvedli, že jejich děti se adaptovaly bez problému i přes to, že neměli před nástupem dostatek informací. Variantu adaptace s problémy s nedostatkem informací neuvedl žádný z dotázaných rodičů.

Tabulka č. 22 (Předpoklad č. 4 – ostatní MŠ)

Vzájemné možnosti odpovědí Spojitost (adaptace – dostatek informací)	Počet uvedení	%
ANO – ANO	48	52,75 %
NE – ANO	41	45,05 %
ANO – NE	2	2,20 %
NE - NE	0	0 %

Vyhodnocení: nejvíce dotázaných rodičů uvedlo možnost: dobrá adaptace s dostatkem informací před nástupem do mateřské školy (52,75 %), druhá nejčastěji volená možnost je adaptace s problémy i přes dostatek informací (45,05 %). Pouze dva rodiče odpověděli, že jejich děti se adaptovaly dobře i bez informovanosti rodičů (2,20 %). Poslední variantu adaptace s problémy s nedostatkem informací neuvedl žádný z dotázaných rodičů.

Celkové vyhodnocení:

Tabulka č. 23 (Předpoklad č. 4 – MŠ celkově)

Vzájemné možnosti odpovědí Spojitost (adaptace – dostatek informací)	Počet uvedení	%
ANO – ANO	96	62,34 %
NE – ANO	53	34,42 %
ANO – NE	5	3,25 %
NE - NE	0	0 %

Z uvedené tabulky č. 21 vyplývá, že nejčastější (62,34 %) je první možnost: adaptace proběhla bez problémů a rodiče měli dostatek informací před nástupem. Druhá nejčastější je varianta: adaptace proběhla s drobnými nebo dlouhodobými problémy, přestože rodiče měli před nástupem dostatek informací. Varianta adaptace bez problémů i přes nedostatek informací byla uvedena pouze 5x (3,25 %). Nikdo neuvedl variantu adaptace s problémy s nedostatkem informací. Z uvedených výsledků nelze

jednoznačně určit souvislost mezi adaptací a informovaností rodičů před nástupem. Adaptace dítěte je velmi individuální záležitost, která je ovlivněna především osobností dítěte, prostředím ve kterém vyrůstá a mnoha dalšími faktory. Informovanost rodičů nemá přímý vliv na úspěšnou adaptaci dítěte. Předpoklad č. 4 tímto nemůže být potvrzen ani vyvrácen.

PŘEDPOKLAD č.5

Rodiče starší 35 let preferují při spolupráci s mateřskou školou pasivní zapojení před aktivním.

Tabulka č. 24 (Předpoklad č. 5 – MŠ A. Kančeva)

Vzájemné možnosti odpovědí	Počet uvedení	%
Spojitosť (věk rodiče – preferovaná role)		
Rodič starší 35 let - pasivní role (přijímání informací)	3	7,14 %
Rodič starší 35 let - aktivní role (příprava pomůcek a kostýmů)	18	42,86 %
Rodič starší 35 let - aktivní role (účast a aktivní zapojení při akcích)	21	50,00 %

Vyhodnocení: nejčastější (50,00 %) je varianta, kdy rodiče starší 35 let uvedli, že preferují aktivní roli (účast a aktivní zapojení při akcích). Aktivní roli (přípravu pomůcek a kostýmů) uvedlo 18 rodičů (42,86 %). Pouze 3 rodiče (7,14 %) preferují pasivní roli.

Tabulka č. 25 (Předpoklad č. 5 – Ostatní MŠ)

Vzájemné možnosti odpovědí	Počet uvedení	%
Spojitosť (věk rodiče – preferovaná role)		
Rodič starší 35 let - pasivní role (přijímání informací)	9	25,71 %
Rodič starší 35 let - aktivní role (příprava pomůcek a kostýmů)	18	51,43 %
Rodič starší 35 let - aktivní role (účast a aktivní zapojení při akcích)	8	22,86 %

Vyhodnocení: nejčastěji (51,43 %) rodiče starší 35 let v ostatních mateřských školách preferují variantu aktivního zapojení (příprava pomůcek a kostýmů). Druhou nejčastější

variantou (25,71 %) je pasivní role (přijímání informací). Osm rodičů starších 35 let (22,86 %) zvolilo variantu aktivní role (účast a aktivní zapojení při akcích).

Tabulka č. 26 (Předpoklad č. 5 – MŠ celkově)

Vzájemné možnosti odpovědí	Počet uvedení	%
Spojitosť (věk rodiče – preferovaná role)		
Rodič starší 35 let - pasivní role (přijímání informací)	12	15,58 %
Rodič starší 35 let - aktivní role (příprava pomůcek a kostýmů)	36	46,75 %
Rodič starší 35 let - aktivní role (účast a aktivní zapojení při akcích)	29	37,66 %

Celkové vyhodnocení: ze všech dotázaných rodiče starší 35 let nejvíce preferují možnost aktivní role (příprava pomůcek a kostýmů). Tuto možnost uvedlo 36 dotázaných (46,75 %). Dále 29 rodičů (37,66 %) uvedlo, že preferují aktivní zapojení (účast a aktivní zapojení při akcích). Pouze 12 dotázaných (15,58 %) uvedlo, že preferují pasivní roli. Z tabulky č. 23 je patrné, že většina dotázaných rodičů (84,41 %) preferuje aktivní roli před pasivní. Předpoklad č. 5 se tímto vyvrátil.

6.3 Vyhodnocení dotazníkové explorace

Cílem mého výzkumu bylo zjistit názory rodičů na spolupráci mezi rodinou a mateřskou školou. Aby pro mě výsledky byly přínosnější, zapojila jsem do průzkumu dalších pět mateřských škol a výsledky porovnála. Pomocí dotazníků jsem chtěla zjistit, co si rodiče předškolních dětí představují pod pojmem spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou a proč si myslí, že je důležité, aby správně fungovala. Zjišťovala jsem, jak jsou rodiče spokojeni se spoluprací, jak proběhla adaptace dítěte, zda mají dostatek informací, mají důvěru k učitelkám na třídách, zda navštěvují akce pořádané mateřskou školou a jak se jim tyto akce líbí. V neposlední řadě mě zajímal také jejich názor na preferovanou formu zapojení při spolupráci.

Výsledky průzkumu z naší mateřské školy a ostatních mateřských škol, které se účastnily, jsou velmi podobné. Spolupráce by dle rodičů měla fungovat především pro blaho dítěte a jeho harmonický vývoj. Všichni dotázaní rodiče jsou spokojeni se spoluprací mezi nimi a mateřskou školou, kam jejich dítě dochází. Oceňují především komunikaci s paní učitelkami a jejich přístup k dětem, přáli by si však více akcí a častější informace o jejich dětech. Hulínová (2011) ve svém článku popisuje spolupráci jako vzájemné konzultace o tom, co se daří doma a co ve škole, co naopak nejde a jaký postup zvolit. Zdůrazňuje, že přívětivý a vstřícný postoj, pochopení jejich situace, nabídka pomůcek nebo literatury a individuální přístup k řešení jejich problémů by měly být samozřejmostí. Je důležité si uvědomit, že spolupráci mezi rodinou a mateřskou školou si jako kvalitní a fungující komunikaci představuje většina dotázaných rodičů. Mnohé děti tráví v mateřské škole většinu dne a rodiče potřebují co nejvíce informací o tom, co se daný den v mateřské škole událo, co se jejich dítěti daří a co je potřeba s ním procvičovat. Aby však spolupráce byla na dobré úrovni a bylo vytvořeno prostředí, kde se dítě může harmonicky rozvíjet, je zapotřebí, aby informace o dětech předávali také rodiče učitelům. Učitelé pak mohou mnohem lépe reagovat na případné vzniklé situace. Nejvíce rodiče postrádají informace o průběhu dne, co se v mateřské škole daný den děti naučily, kde byly venku.

Dotázaní rodiče většinou měli dostatek informací před nástupem jejich dítěte do mateřské školy a jejich děti se adaptovaly dobře nebo s drobnými problémy. Pouze jeden z rodičů uvedl, že si připadá nedostatečně informovaný o dění v mateřské škole. Většina rodičů informace na nástěnkách sleduje pravidelně. Připravenost na školu je

pro rodiče důležitá a ačkoliv většina z nich si připadá dostatečně informovaná o problematice školní zralosti, využili by možnost účastnit se besedy na toto téma s odborníkem. Mateřské školy pořádají v průběhu školního roku pestrou škálu akcí pro rodiče a jejich děti a rodiče tyto akce rádi navštěvují. Některé akce mají mateřské školy společné (Drakiáda, oslava Vánoc, Karneval, Zahradní slavnost), jiné jsou velmi originální a typické pro danou mateřskou školu (Michaelská slavnost, Světýlkový podvečer, Uspávání broučků,...). Mezi rodiči je nejvíce populární besídka, oslava Vánoc, loučení s předškoláky, tvořivé dílny. Rodiče spatřují smysl těchto akcí především v rozvoji dítěte, jeho dovedností. Také zdůrazňují stmelení kolektivu, poznání ostatních rodičů, učitelů a kamarádů svého dítěte. Neopomínají ani to, že jde o příjemně strávený čas s jejich dítětem plný radosti a zážitků. Rodiče se rádi zapojují do aktivit mateřské školy, nevádí jim připravit dětem kostýmy nebo jiné pomůcky, preferují aktivní zapojení před pasivním.

Dle Svobodové (2010) je úkolem mateřské školy doplňovat rodinnou výchovu dítěte a v úzké vazbě na ni zajišťovat jeho další předškolní vzdělávání. Plně souhlasím s jejím názorem, že z pohledu mateřské školy a učitelky to znamená především přijmout rodiče jako partnera a odborníka. Pro praxi je proto důležité uvědomit si, že nikdo nezná dítě lépe než jeho rodič a je zapotřebí respektovat ho, radit se s ním, naslouchat jeho názorům a společně hledat optimální cestu pro vzdělávání dítěte.

Průzkum dokázal, že spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou je v dotázaných mateřských školách na dobré úrovni. Rodiče jsou spokojeni, nemají vážné výhrady a aktivně se zapojují do programu mateřských škol.

6.4 Závěry pro pedagogickou praxi

Význam své práce spatřuji především v získání poznatků a informací k této problematice ze strany rodičů. Je to pro mě velmi cenná zpětná vazba na naší práci a příležitost k odstranění negativních vjemů, které z dotazníků vyplynou. Poznatky, které výzkum přinesl, jsou tedy pro naši mateřskou školu velmi přínosné. Víme, co rodiče dětí preferují a v čem se naopak můžeme zlepšit, aby naše spolupráce byla stále lepší. Myslím si ale, že výsledky práce nejsou přínosem pouze pro naši mateřskou školu, ale mohou je v praxi využít i učitelky z ostatních mateřských škol.

Poznatky z dotazníkové explorace budu po obhájení této práce prezentovat kolegyním v naší mateřské škole na následující pedagogické poradě a společně budeme hledat cesty k ještě lepší spolupráci mezi rodinou a školou. Rodičům následně poskytneme zpětnou vazbu v podobě výsledků a našich záměrů na webových stránkách školy. Pro zlepšení informovanosti rodičů před nástupem dítěte do naší mateřské školy navrhuji vytvoření informačního letáku, aby základní údaje o naší mateřské škole měli neustále k dispozici. Návrh tohoto letáku je uveden v příloze (viz. příloha č.3) a mohl by být využit i v praxi ostatních učitelů. Někteří rodiče si v dotazníku stěžovali na nedostatek informací o dění v mateřské škole a o dovednostech jejich dětí. Proto bych navrhovala zařazovat pravidelně (např. jedno odpoledne v týdnu) konzultační hodiny, kdy by ve třídě, v rámci běžného provozu, byly přítomny obě učitelky. Jedna by se věnovala dětem a druhá by mohla komunikovat s rodiči. Pro zlepšení komunikace a větší informovanost rodičů jsme v tomto školním roce vytvořili webové stránky mateřské školy, kde rodiče pravidelně informujeme o plánovaných a již uskutečněných akcích, naleznou zde také fotogalerii. Rádi bychom častěji zařazovali i informace z aktuálního dění, co se děti naučily včetně zásobníku básní a písni.

Dalším důležitým bodem, na který by se dle mého názoru měly mateřské školy zaměřit, jsou akce pořádané pro rodiče a děti. Aktivity školy vůči rodině jsou dokonce dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání jednou z klíčových oblastí, kde se může nejlépe vztah mezi rodinou a mateřskou školou rozvíjet. Tyto akce nabízí rodičům především uvolněnou a příjemnou atmosféru, ve které mohou zábavnou formou společně se svým dítětem poznat mateřskou školu z jiné stránky. Blíže poznají učitele a mohou k nim tak získat větší důvěru. Blíže poznají i ostatní rodiče dětí a začnou se v prostředí školy cítit mnohem příjemněji. Akce pro rodiče a děti pořádáme v naší mateřské škole pravidelně jednou měsíčně, velmi se nám osvědčily a i nadále je plánujeme zařazovat. Je třeba se však neustále zamýšlet nad organizací a zpestřením těchto akcí. Pro inspiraci přikládám návrh na turistickou hru: Pohádkový les. (viz. příloha č.4)

Těší mě, že i rodiče dostatečně informovaní o problematice školní zralosti nadále plánují účastnit se besedy s pracovníci z Pedagogicko-psychologické poradny. Budeme ji proto i nadále pořádát. Pro lepší připravenost dětí na školu a zároveň

posílení spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou připravíme od září příštího školního roku pracovní sešit Předškoláček, který bude obsahovat soubor grafických a pracovních listů a rovněž průvodní dopis pro rodiče a děti. Jednotlivé úkoly budou děti plnit doma s rodiči. Za splněný úkol dostanou razítko do závěrečné listiny a na konci školního roku malý dáreček. Je potěšitelné, že rodiče rádi spolupracují na přípravě kostýmů a doplňků pro děti, které využíváme k tematickým blokům, např. Sluníčkový týden s vítáním jara, kdy děti i paní učitelky nosí žluté oblečení, tematicky laděné přespání předškoláků (Plavčíci a námořníci, Noc s bílou paní, Vodnické přespání, Noc s indiány, apod.), samozřejmě již Karneval. Kostýmy a doplňky využíváme i na Rej čarodějnic, kdy je celá mateřská škola plná čarodějnic a čarodějů a také na čertovské rojení s čerticemi a čerty. V naší mateřské škole se těší velké oblibě a budeme jej i nadále pořádat.

Dotazníková explorace byla pro naši mateřskou školu přínosná. Díky podrobnému rozpracování dotazníku do dvaceti otázek jsme získali zpětnou vazbu ke všem oblastem mezi rodinou a mateřskou školou. Získali jsme zajímavé podněty, díky kterým můžeme naši spolupráci ještě vylepšit. Proto bych i ostatním mateřským školám doporučovala pravidelně evaluovat spolupráci mezi rodinou a mateřskou školou pomocí dotazníku či jiné výzkumné metody. Pro inspiraci jsem vytvořila zkrácenou verzi, která taktéž zahrnuje všechny oblasti spolupráce, ale vzhledem k rozsahu a časové náročnosti by mohla vést k větší návratnosti. (viz. příloha č. 5).

7.0 ZÁVĚR

Spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou je velmi důležitá a její fungování je nezbytně nutné pro dobrý chod mateřské školy a harmonický vývoj dětí, které tuto mateřskou školu navštěvují.

Stejně tak, jak se mění doba a svět okolo nás, i spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou prošla řadou změn. Škola se nyní snaží rodině maximálně otevřít, přizpůsobit, vnímá rodiče jako partnery, věnuje se individuálně jejich problémům, snaží se nabídnout odbornou péči a poradenství. Rodiče zve k spoluúčasti nejen na pořádaných akcích, ale také k účasti při řízení. Rodiče se mohou zapojit například do tvorby Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Je zapotřebí si uvědomit, že rodiče nemají v paměti moc vzpomínek na mateřskou školu a mnohdy tyto vzpomínky nemusí být pozitivní. Je proto důležité, aby se v prostředí mateřské školy cítili vítáni jako rovnocenní partneři. Jak dokázala praktická část této práce, mateřské školy vnímají důležitost této spolupráce a je velmi potěšující, že dotázaní rodiče byli bez výjimky se spoluprací s jejich mateřskou školou spokojeni.

Rodiče vnímají spolupráci především jako správně fungující oboustrannou komunikaci s předáváním informací. Chtějí, aby se správně fungující spoluprací vytvořilo prostředí, kde se jejich dítě cítí šťastně, spokojeně a mohou se tak rozvíjet jeho dovednosti a schopnosti. Rodičům se líbí komunikace s učitelkami, jejich ochota a individuální přístup k dětem, ale uvítali by více informací o průběhu dne: co se děti nového naučily, s čím si hrály, jak jedly, kde byly venku, co se jim dařilo a co je naopak třeba více procvičovat.

Rozhodně doporučuji zařazovat do programu mateřské školy akce pořádané pro rodiče a jejich děti. Tyto akce navozují velmi příjemnou a přátelskou atmosféru, stmelují kolektiv a umožňují rodičům poznat mateřskou školu i její učitele z jiné strany. Rodiče se velmi rádi těchto akcí účastní. Rádi pozorují své dítě, jeho dovednosti a chování v jiném než domácím prostředí. Mají také možnost seznámit se s rodiči ostatních dětí, s vrstevníky jejich dětí. Společně stráví čas se svým dítětem, zažijí radostné okamžiky a získají krásné vzpomínky. Akce, které mateřské školy pořádají, jsou velmi rozličné, mohou být spojené s ročním obdobím, ve kterém se konají, nebo

se konat k nějaké události během školního roku. Některé akce mají mateřské školy společné, jiné akce jsou originálem pro danou mateřskou školu.

Jak jsem již zmínila výše, je velmi potěšující, že si mateřské školy uvědomují důležitost spolupráce s rodinou a že jsou rodiče se spoluprací spokojeni. Přesto je zapotřebí se rozvoji spolupráce neustále věnovat a hledat nové cesty, jak tuto spolupráci zlepšovat.

POUŽITÁ LITERATURA

BEČVÁŘOVÁ, Zuzana. *Současná mateřská škola a její řízení*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-717-8537-7.

BEČVÁŘOVÁ, Zuzana. *Kvalita, strategie a efektivita v řízení mateřské školy*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-807-3672-218.

BRACE, Ian. *Questionnaire Design - How to Plan, Structure and Write Survey Material for Effective Market Research*. 2. vyd. United Kingdom: Kogan Page Ltd, 2008. 305 s. ISBN: 978 0 7494 5028 1.

Česká republika. Vyhláška č.14 ze dne 29.prosince 2004 o předškolním vzdělávání. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 4. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-14-2005-sb-o-predskolnim-vzdelavani-1>.

HULÍNOVÁ, Ilona. *Logopedická prevence v předškolních zařízeních*. Speciál pro MŠ, příloha časopisu Řízení školy. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 16 s. ISSN 1214-8697.

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu – Základy kvantitativního výzkumu*. 1. vyd. Havlíčkův Brod : Grada publishing, 2007. 272 s. ISBN 978-80-274-1369-4.

JAROŠOVÁ, Iva. *Komunikace s rodiči*. Kafomet pro mateřské školy. 1. vyd. Stareč: INFRA, s. r. o. 2013, 41. aktualizace, RŮZ-028.4. ISSN 1801-853X.

KOPŘIVA, Pavel. *Respektovat a být respektován*. 2. vyd. Praha: Spirála, 2006, 286 s. ISBN 80-901-8737-4.

KOTÁSEK, Jiří. *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: Bílá kniha*. 1. vyd. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001, 98 s. ISBN 80-211-0372-8.

KOŤÁTKOVÁ, Soňa. *Dítě a mateřská škola*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-802-4715-681.

LAŽOVÁ, Ladislava. *Mateřská škola komunikuje s rodiči: výměna informací, řešení problémů*. 1. vyd. Praha: Portál, 2013, 130 s. ISBN 978-80-262-0378-0.

OPPENHEIM, Abraham. *Questionnaire Design, Interviewing and Attitude Measurement*. 1. vyd. New York: Pinter Pub Ltd, 1992. 310 s. ISBN: 978-1855670440.

OPRAVILOVÁ, Eva a Vladimíra GEBHARTOVÁ. *Léto v mateřské škole: učebnice pro pedagogické obory středních, vyšších a vysokých škol*. 1. vyd. Praha, 1998. ISBN 80-717-8245-9.

Předškolní a primární pedagogika. 1. vyd. Editor Zuzana Kolláriková, Branislav Pupala. Praha: Portál, 2010, 455 s. ISBN 80-717-8585-7.

Psychologie pro učitelky mateřské školy. 2. rozš. a přeprac. vyd. Editor Václav Mertin, Ilona Gillernová. Praha: Portál. ISBN 978-807-3676-278.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003, 322 s. ISBN 80-717-8772-8.

RABUŠICOVÁ, Milada a ŠEĐOVÁ, Klára. *Škola a (versus) rodina*. 1. vyd. V Brně: Masarykova univerzita, 2004, 176 s. ISBN 80-210-3598-6.

SMOLÍKOVÁ, Kateřina. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2004, 48 s. ISBN 80-870-0000-5.

SVOBODOVÁ, Eva. *Vzdělávání v mateřské škole: školní a třídní vzdělávací program*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010, 166 s. ISBN 978-807-3677-749.

SVOBODOVÁ, Eva a Hana ŠVEJDOVÁ. *Metody dramatické výchovy v mateřské škole*. 1. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-802-6200-208.

SYSLOVÁ, Zora a Vladimíra HORNÁČKOVÁ. *Jak úspěšně řídit mateřskou školu*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 340 s. ISBN 978-807-3579-760.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Dotazník pro rodiče mateřských škol	I
Příloha č. 2 Fotografie z pořádaných akcí pro rodiče a děti	IV
Příloha č.3 Turistická hra – Pohádkový les	VIII
Příloha č. 4 Informační leták.....	XV
Příloha č. 5 Upravený dotazník pro rodiče mateřských škol	XVIII

Příloha č. 1 Dotazník pro rodiče mateřských škol

Vážení rodiče,

chtěla bych Vás požádat o vyjádření Vašeho názoru na spolupráci mezi Vámi a mateřskou školou, do které Vaše dítě dochází. Tento dotazník je anonymní a výsledky poslouží jako podklad pro mou bakalářskou práci, jejímž tématem je právě spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou.

1. Co si představujete pod pojmem spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou?

2. Proč myslíte, že je důležité, aby spolupráce mezi mateřskou školou a rodinou fungovala?

3. Jste spokojeni se spoluprací mezi Vámi a mateřskou školou?

ano spíše ano spíše ne ne

4. Co se Vám na spolupráci líbí a co byste naopak vylepšili?

5. Adaptovalo se Vaše dítě v prostředí MŠ bez problémů?

ano drobné problémy dlouhodobé problémy

6. Měli jste ze strany mateřské školy dostatek potřebných informací před zahájením docházky Vašeho dítěte do MŠ?

ano spíše ano spíše ne ne

7. Myslíte si, že máte dostatek informací o současném dění Vašeho dítěte v MŠ?

dostatečně

přiměřeně

nedostatečně

8. Sledujete informace na nástěnkách v MŠ?

pravidelně

občas

nesleduji

9. Které informace Vám chybí?

10. Účastníte se společných akcí pořádaných MŠ pro rodiče a děti?

pravidelně

občas

vůbec ne

11. Jaké akce pro rodiče a děti pořádá Vaše mateřská škola? (Karneval, Drakiáda, ...) Snažte se prosím vyjmenovat, co nejvíce akcí.

12. Které akce patří k Vaším nejoblíbenějším?

13. Jaký smysl spatřujete v pořádání těchto akcí?

14. Které akce Vám v nabídce chybí a které byste uvítali?

15. Vnímáte učitelky jako vstřícné partnery? Máte k nim důvěru?

Ano spíše ano spíše ne ne

16. Máte dostatek informací o školní zralosti?

ano přiměřeně žádné

17. Využili byste možnost besedy na téma školní zralost s pracovníci z Pedagogicko-psychologické poradny v mateřské škole?

ano ne

18. Jaký máte názor na přípravu kostýmů a rekvizit na tematické dny v MŠ?

- Na přípravě si dávám velmi záležet – tyto aktivity vítám
- Připravím jednoduchou variantu – nejsem tvořivý rodič
- Připravím jednoduchou variantu – ale nevítám
- Nepřipravím nic – tyto aktivity mě obtěžují

19. Jakou formu spolupráce preferujete?

- Rodič v pasivní roli – přijímání informací (nástěnky, besedy s odborníky, besídky dětí)
- Rodič v aktivní roli – příprava pomůcek a kostýmů
- Rodič v aktivní roli – účast a aktivní zapojení při akcích

20. Jaký je Váš věk?

- 18 – 25 let 25 – 35 let 35 a více let

Prostor pro vyjádření Vašich názorů k dané problematice

.....

.....

.....

Děkuji za Váš čas a Vaše názory!

Jitka Procházková, vedoucí učitelka MŠ A. Kančeva, Tábor

Příloha č. 2 Fotografie z pořádaných akcí pro rodiče a děti

Fotografie č.1 (Sportovní den)

Fotografie č.2 (Turistická hra)

Fotografie č.3 (Světýlkový podvečer)

Fotografie č.4 (Noc v mateřské škole)

Fotografie č.5 (Drakiáda)

Fotografie č.6 (Vánoční zpívání)

Fotografie č.7 (Tvořivá dílna)

Příloha č.3 Turistická hra – Pohádkový les

Turistická hra „Pohádkový les“ je připravena pro rodiče a děti z celé mateřské školy. Paní učitelky se v odpoledních hodinách sejdou za městem v přírodě. Vyznačí trasu barevnými fáborky a připraví jednotlivá stanoviště. Stanoviště jsou přehledně označena, tematicky vyzdobena. Rodiče i děti zde najdou vše potřebné ke splnění úkolu a to vždy v několika vydáních, pro případ, že se sejde více dětí na stanovišti v jeden čas. Začátek hry je od 15.30 – 16.15 hodin a rodiče s dětmi vychází na trať jednotlivě nebo v malých skupinkách. Na startu jsou všichni seznámeni s pravidly hry a děti dostanou na krk záznamovou kartu. Do této karty si po každém splněném úkolu nalepí příslušný obrázek, který naleznou vždy na stanovišti. Na trase je pro děti připraveno celkem devět úkolů, každý úkol je motivován básničkami, které složily paní učitelky za naší mateřské školy. V cíli poté čeká překvapení - paní učitelky převlečené za pohádkové postavy, které dětem zkontrolují vyplněné kartičky a krátkým rozhovorem zhodnotí jejich spokojenost a obtížnost plněných úkolů. Poté dostanou vysvědčení z pohádkového lesa a malý dárek. V tomto případě děti dostaly papírového hada s nalepenými bonbóny. Jak rodiče postupně docházejí do cíle, zapojují se do sběru dřeva a společně připravují oheň na opékání buřtů. Následuje volná zábava a rodiče se dle svých časových možností rozcházejí do svých domovů.

Fotografie č. 9 (Pohádkový les – rodiče s dětmi na startu)

1. stanoviště: Perníková chaloupka

Na stanovišti je pro děti připraveno šest rozstříhaných obrázků k této pohádce, jejich úkolem je složit správně děj pohádky a poté jí rodičům převyprávět.

*„První úkol je tu teď,
pohádku začni vyprávět.
Nejprve však pozor dej
a obrázky správně poskládej.“*

2. stanoviště: Zlatovláska

Děti v trávě hledají rozházené korálky – (Každý napočítá 10 korálků a rodiče prosíme, aby je znovu rozsypaly do trávy pro další děti)

*„Zlatovláska je tu právě,
korálky tu leží v trávě.
Vy jí děti pomůžete,
jak mravenci pilní hbitě,
korálky teď posbírejte
a ještě je spočítejte.“*

3. stanoviště: Pohádkové luštění

Pro děti je rodiče je připravena obrázková křížovka s tajenkou. Víte z jaké pohádky je pan Kotrč?

*„Třetí úkol je tu právě,
zvládnete ho jistě hravě.
Tužku si vezměte,
hlavu lámat začněte.
Pohádky vy dobře znáte,
tak si pojdte s námi hrát,
když tajenku vyluštíte,
pejska pana Kotrče budete znát.“*

4. stanoviště: Peklo

Děti poznávají pohádky podle připravených obrázků.

*„Jestli nechceš skončit v pekle,
pohádky teď poznej hnedle.
Čerti se tu radují, do pekla se chystají.
Koho peklo schvátí, už ho nenavráťí.
Kdo pohádky bude znát, nemusí se čertů bát.“*

5. stanoviště: Kocour v botách

Děti počítají ukryté myšky na obrázku.

*„Kocoura v botách jistě znáte,
tak si s námi zahádáte.
Kdo v pohádce byl
a v myšku se proměnil?
Odpověď už jistě máte
a teď myšky spočítáte.“*

6. stanoviště: Drak

Děti prolézají strachovým pytlem a na připraveném koníčkovi (tyč s hlavou koně)

3x objíždí kolem dokola.

*„Jeskyně tu velká stojí
a v ní hrozný drak,
každý se ho jistě bojí
a co ty: „Máš strach?“
Ničeho se nelekej,
do jeskyně pospíchej.
Prolezeš ji jistě hravě,
pak si koně osedlej,
3x objed' kolem sluje
a dál na cestu se dej.“*

7. stanoviště: Střípky pohádek

Děti skládají pohádkové puzzle.

*„Pohádkové postavičky rozpadly se do krabičky,
pokus se je složit a tím úkol splnit.“*

8. stanoviště: U hadího krále

Děti dokreslují vzor na předkreslené hady.

*„Tenhle had je hadí král,
na cestu tě pozve dál.
Nejprve však úkol dá ti
hady správně vyplnit.
A až hady budeš mít,
dále cestou můžeš jít“.*

9. stanoviště: Lev

Děti hází drátěnky do tlamy lvíčka.

*„Znáte bajky?
Jedna je tu
o lvovi a o myšce.
Myška lvíčka zachránila
a potom ho nakrmila.
Poslední tě úkol čeká,
budeš jako myšička,
nakrmíš lva drátěnkami
a čeká tě písnička.
Pohádkové písničky
jistě dobře znáš,
a proto si na cestu
pěkně zazpíváš.
Vesele si zanotuj
a do cíle pokračuj.“*

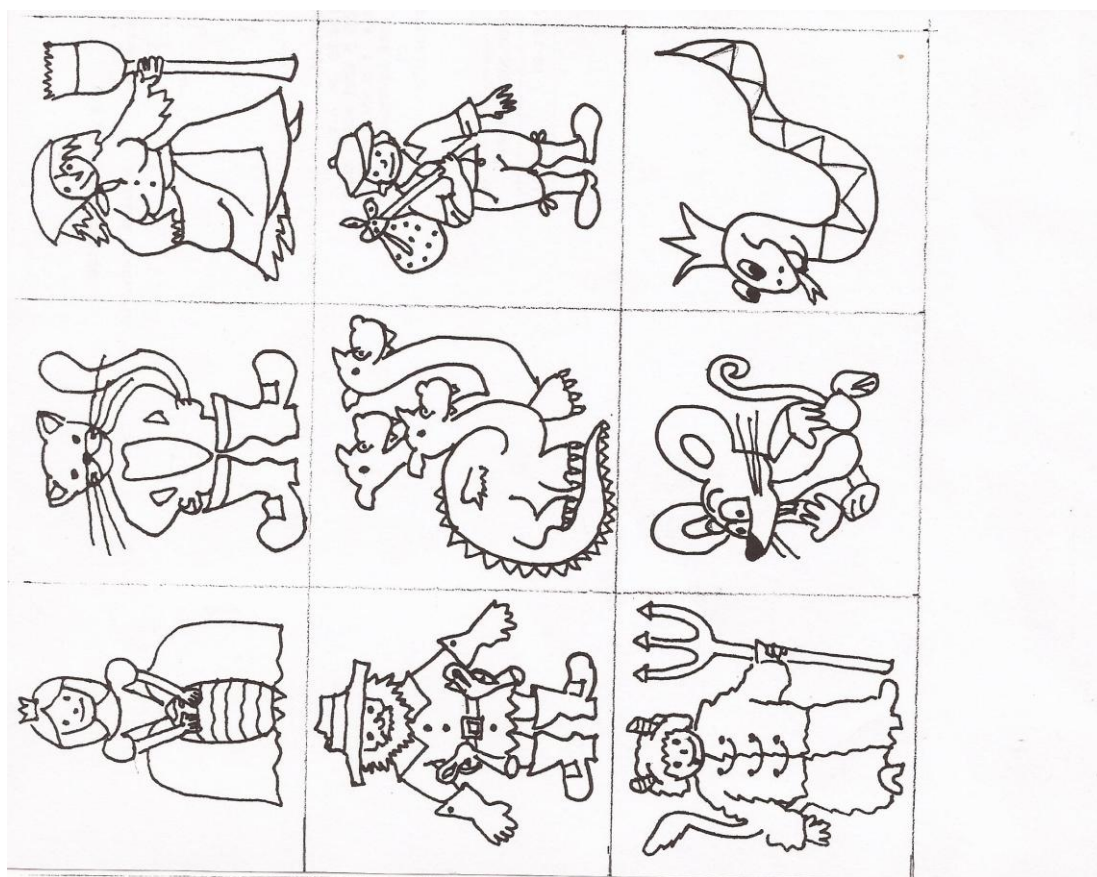
Fotografie č. 10 (Pohádkový les – paní učitelky v cíli)

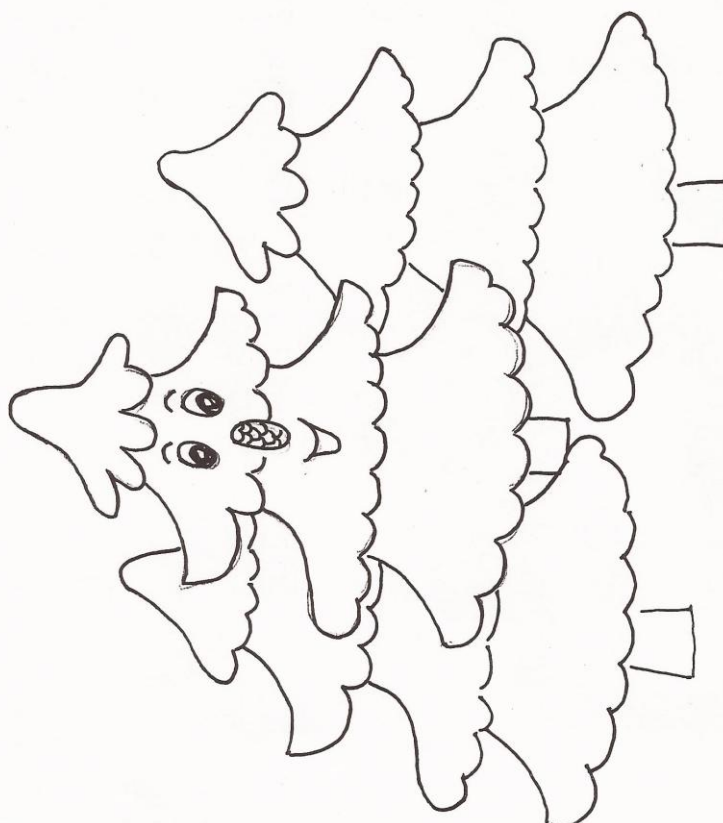
Fotografie č. 11 (Pohádkový les – společná fotografie z cíle)

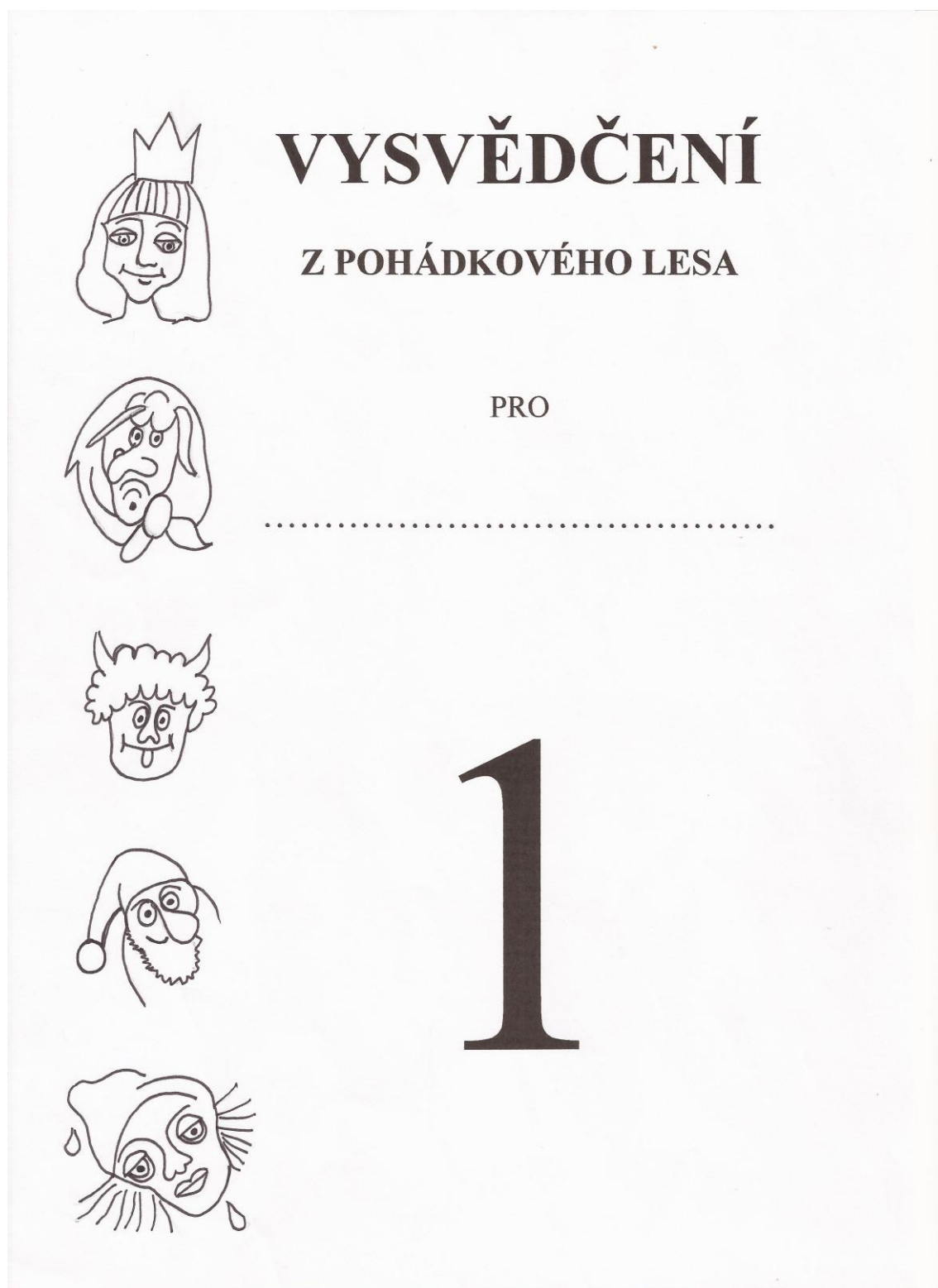
Obrázek č.1 (Průvodní listina a námět kartiček k nalepení)

POHÁDKOVÝ

Obrázek č.2 (Vysvědčení z pohádkového lesa)

**Mateřská škola Tábor,
Angela Kančeva 2628**

**INFORMACE PRO RODIČE
šk.rok 2014 / 2015**

DESATERO PRO RODIČE PŘED NÁSTUPEM DÍTĚTE DO MATEŘSKÉ ŠKOLY (dále MŠ)

- 1) Mluvte s dítětem o tom, co se v MŠ dělá a jaké to tam je. Vyhňte se negativním popisům, jako: „tam tě naučí poslouchat, tam se s tebou nikdo dohadovat nebude...“ apod.
- 2) Zvykejte dítě na odloučení. Při odchodu (například do kina) láskyplně a s jistotou řekněte, že odcházíte, ale ujistěte dítě, že se vrátíte. Dítě potřebuje pocit, že se na Vás může spolehnout.
- 3) Ved'te dítě k samostatnosti – v hygieně, oblékání se, jídle. Nebude zažívat špatné pocity spojené s tím, že bude jediné, které si neumí obléct kalhoty nebo dojít na záchod.
- 4) Dejte dítěti najevo, že rozumíte jeho obavám, ale ujistěte ho, že to určitě zvládne. Pokud má do MŠ dítě chodit rádo, musí k ní mít kladný vztah, proto MŠ nikdy nevyhrožujte. („Když budeš zlobit, nechám tě ve školce i po obědě.“)
- 5) Pokud bude dítě plakat, buďte přívětiví, ale rozhodní. Rozloučení by se nemělo příliš protahovat. Ovšem neodcházejte narychlo, tajně ani ve vzteku po hádce s dítětem.
- 6) Dejte dítěti s sebou něco důvěrného (plyšáka, hračku, šátek).
- 7) Plňte své sliby. Když řeknete, že přijдете po obědě, měli byste to dodržet.
- 8) Pokud máte strach z odloučení od dítěte, měli byste přehodnotit nástup dítěte do MŠ. Svou úzkost můžete na dítě přenést.
- 9) Za pobyt v MŠ neslibujte žádné odměny. Ke strachu z neznámého se tím přidá strach z toho, že selže a odměnu nedostane.
- 10) Promluvte si s učitelkou o možnostech postupné adaptace.

PhDr. Simona Hoskovcová, Ph.D.

Ředitelka: Mgr. Vlasta Vychodilová

Vedoucí učitelka: Jitka Procházková

Mateřská škola „Barvičky“

Pro každou třídu je určena jedna barevná pastelka. Jednotlivé barvy jsou pro nás symbolem.

Žlutá – SLUNCE, **červená** – LÁSKA, **zelená** – KLID,
modrá – POHODA.

Čtyři roční období nám odtikává budík, který ve druhém podlaží zároveň zdobí MŠ.

Žlutá – JARO, **červená** – LÉTO, **zelená** – PODZIM,
modrá – ZIMA.

Už to nejmenší dítě, které se barvy učí, seznamuje se s nimi, říká: „Zelená jako travička, žlutá jako sluníčko...“ Pomocí těchto symbolů chceme děti přirozenou cestou seznamovat s elementárními poznatky o sobě, rodině, lidské společnosti a přírodě.

Provozní doba MŠ: Po - Pá **6.15 - 16.15 hod**

DŮLEŽITÉ TEL. KONTAKTY:

381 253 938 (Ředitelka práv.subjektu)

381 253 209 (Kancelář vedoucí učitelky)

381 259 091 (Třída)

381 259 582 (Školní jídelna)

REŽIM DNE

Režim je v každé třídě flexibilní a přizpůsoben věku a potřebám dětí

- 06:15 - 08:30 scházení dětí,
volná hra
- 08:30 - 08:45 cvičení, pohybové
hry
- 08:45 - 09:00 svačina
- 09:00 - 09:40 výchovně
vzdělávací
činnosti
- 09:40 - 11:30 pobyt venku
- 11:30 - 12:15 oběd, příprava na
odpolední
odpočinek
- 12:15 - 14:00 odpolední
odpočinek
- 14:00 - 14:15 odpolední svačina
- 14:15 - 16:15 rozcházení dětí,
volná hra,
zájmová činnost

ODHLAŠOVÁNÍ OBĚDŮ

Oběd na následující den je možný **odhlásit do 13.00** hodin.
První den nemoci si můžete oběd **vyzvednout od 10:30-11:30**

CO POTŘEBUJÍ DĚTI DO MŠ?

- ☺ bačkory
- ☺ pyžamo
- ☺ náhradní oblečení (spodní prádlo, tričko, ponožky, kalhoty,...)
- ☺ oblečení na pobyt venku (jiné než do třídy)
- ☺ papírové kapesníky v krabici
- ☺ kartáček na zuby, pasta

!!! Doporučujeme oblečení a bačkory dětem podepsat !!!

ODHLAŠOVÁNÍ DĚTÍ

Žádáme Vás o **včasné odhlášení** Vašich dětí v případě nemoci či jiných důvodů.
Zároveň Vás žádáme o včasnou informaci pro **následný nástup** do MŠ.

PANÍ UČITELKY:

- 1. třída - "Červená pastelka"**
Ved. učitelka: Jitka Procházková
- 2. třída - "Žlutá pastelka"**
Kateřina Hejnová, Petra Janů
- 3. třída - "Zelená pastelka"**
Radka Karlová, Marcela Šilpochová
- 4. třída - "Modrá pastelka"**
Jana Bonaventurová, Monika Škabroudová

ZÁJMOVÉ KROUŽKY

(Pro děti ze 3. a 4. třídy)

- ☺ **Angličtina**
- každé úterý
(Kč 1200,-/pololetí)
- ☺ **Keramika**
- 1x za 14 dní ve čtvrtek
(Kč 65,- /lekce)
- ☺ **Tanec**
- každou středu
(Kč 150,-/měsíc)
- ☺ **Fotbal**
- každé pondělí (Kč 800,-/ pololetí)

NEJBLIŽŠÍ PLÁNOVANÉ AKCE

Divadla:

- 17.09. Soubor pohádek
- 06.10. Hrnečku vař
- 03.11. Strašidýlko na hradě
- 09.12. Zlatá ryбка.

Akce pro rodiče s dětmi:

- 24.10. Drakiáda
- 18.11. Sportovní den
- 20.12. Vánoční zvonění

Příloha č. 5 Upravený dotazník pro rodiče mateřských škol

Vážení rodiče,

chtěla bych Vás požádat o vyjádření Vašeho názoru na spolupráci mezi Vámi a naší mateřskou školou, do které Vaše dítě dochází. Tento dotazník je anonymní a výsledky poslouží jako zpětná vazba pro zlepšení naší vzájemné spolupráce.

1. Jste spokojeni se spoluprací mezi Vámi a mateřskou školou?

ano spíše ano spíše ne ne

2. Co se Vám na spolupráci líbí?

3. Co byste na spolupráci naopak vylepšili?

4. Myslíte si, že máte dostatek informací o současném dění Vašeho dítěte v MŠ?

dostatečně přiměřeně nedostatečně

5. Které informace Vám chybí?

6. Které akce pro rodiče a děti patří k Vaším nejoblíbenějším?

7. Které akce Vám v nabídce naopak chybí a které byste uvítali?

8. Vnímáte učitelky jako vstřícné partnery? Máte k nim důvěru?

Ano spíše ano spíše ne ne

9. Jakou formu spolupráce preferujete? (prosím, vyberte pouze jednu možnost)

- Rodič v pasivní roli – přijímání informací (nástěnky, besedy s odborníky, besídky dětí)
- Rodič v aktivní roli – příprava pomůcek a kostýmů
- Rodič v aktivní roli – účast a aktivní zapojení při akcích

10. Jste spokojeni s komunikací? Pokud ne, uveďte, prosím, z jakého důvodu.

Prostor pro vyjádření Vašich názorů k dané problematice

.....

.....

.....

.....

Děkujeme za Váš čas a Vaše názory!

Kolektiv MŠ A. Kančeva, Tábor